

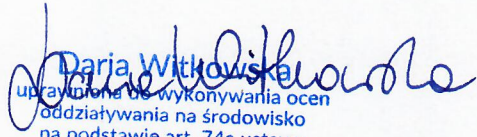
**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
dla części obszarów ewidencyjnych
Kołodziejewo, Pałuczyna, Dębowo,
gm. Janikowo**

organ sporządzający:

**Burmistrz Gminy
i Miasta Janikowo**

wykonawca:

Geofabryka Sp. z o.o.

Daria Witkowska
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko

wrzesień 2021

1. WSTĘP.....	5
2. OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW	6
3. OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU.....	13
4. CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU.....	13
5. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU	15
5.1. Położenie obszaru opracowania	15
5.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne.....	17
5.3. Rzeźba terenu	17
5.4. Budowa geologiczna.....	17
5.5. Wody podziemne.....	17
5.6. Wody powierzchniowe.....	18
5.7. Walory przyrodnicze	19
5.8. Obiekty kultury materialnej	19
6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY	25
6.1. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją ...	25
6.2. Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu	26
6.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.....	27
6.4. Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych.....	27
7. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	27
7.1. Degradacja powietrza atmosferycznego	27
7.2. Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi	28
7.3. Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych.....	29
7.4. Hałas	29
7.5. Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego	30
7.6. Zagrożenie ryzykiem poważnej awarii przemysłowej	30
8. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU.....	30
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	31
10. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000	35
11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	36
12. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY	36
13. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	37
14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	37
15. ANALIZA WARIANTOWA	37
16. WNIOSKI.....	38
17. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	39
18. OŚWIADCZENIE.....	40
19. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	40

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

1. WSTĘP

Niniejsza prognoza jest częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego opracowywanego na podstawie uchwały nr XIX/170/2020 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów ewidencyjnych Kołodziejewo, Pałuczyna, Dębowo, gm. Janikowo. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko opiera się o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.) – zwanej dalej „ustawą ooś”.

Całość prac wykonanych w celu sporządzenia niniejszego opracowania spoczywała po stronie autorów – Jakuba Makarewicza, Pauliny Mateckiej i Darii Witkowskiej. W opracowaniu Prognozy wykorzystano materiały źródłowe, których wykaz zamieszczono na końcu opracowania.

Obligatoryjny zakres prognozy oddziaływania na środowisko opracowywanej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego precyzuje art. 51 ustawy ooś. Zakres ten został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Organy nie wniosły zmian w zakresie prognozy w przedmiotowej sprawie, w stosunku do zakresu zawartego w ustawie ooś.

Prognoza sporządzona została według zaleceń zawartych w podręczniku „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych” M. Kistowskiego i M. Pchałka (2009). Obejmuje ona cztery części podstawowe i piątą – podsumowującą, na które składają się:

Część dokumentacyjno-analityczna, polegająca na określeniu metod sporządzania prognozy, omówieniu treści ocenianego projektu dokumentu planistycznego oraz celów sformułowanych w innych przyjętych lub wcześniej przygotowanych dokumentach dotyczących przestrzeni przedmiotowego obszaru, a także na charakterystyce stanu środowiska oraz problemów ochrony środowiska (szczególnie odnoszących się do obszarów i obiektów chronionych w świetle u.o.p.) w obszarze objętym opracowaniem.

- Część dotycząca oceny zgodności z innymi dokumentami, polegająca na ocenie wewnętrznej zgodności dokumentu, sposobu uwzględnienia w analizowanym dokumencie celów (w szczególności dotyczących ochrony środowiska) sformułowanych w innych dokumentach dotyczących opracowywanego obszaru, a także ocenie sposobu uwzględnienia w ocenianym dokumencie problemów ochrony środowiska występujących na analizowanym obszarze, szczególnie dotyczących ochrony przyrody.
- Część oceny oddziaływania na środowisko, która obejmuje określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, ludzi oraz wybrane elementy środowiska „zbudowanego” oraz na cele i przedmiot ochrony, jak i integralność oraz spójność obszarów Natura 2000.
- Część konkluzji i wskazań dotyczących zmian projektu dokumentu, stanowiących kluczowe wnioski z przeprowadzonej oceny, zawierające w szczególności charakterystykę oddziaływań i ich istotności (w tym dla gatunków i siedlisk o znaczeniu priorytetowym) oraz propozycje: 1) działań łagodzących, 2) rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w ocenianym dokumencie, w tym odrębnie dla działań mogących powodować znaczące negatywne skutki dla celów i przedmiotów ochrony oraz integralności i spójności obszarów N2000, 3) działań kompensujących negatywne skutki dla środowiska, a szczególnie dla obszarów N2000, 4) metod monitorowania skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu planistycznego dla środowiska.
- Część podsumowująca, zawierająca wnioski z wcześniej przeprowadzonych etapów.

Główną częścią prognozy jest identyfikacja źródeł zagrożeń oraz określenie przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na środowisko i jego poszczególne elementy z uwzględnieniem zależności między nimi.

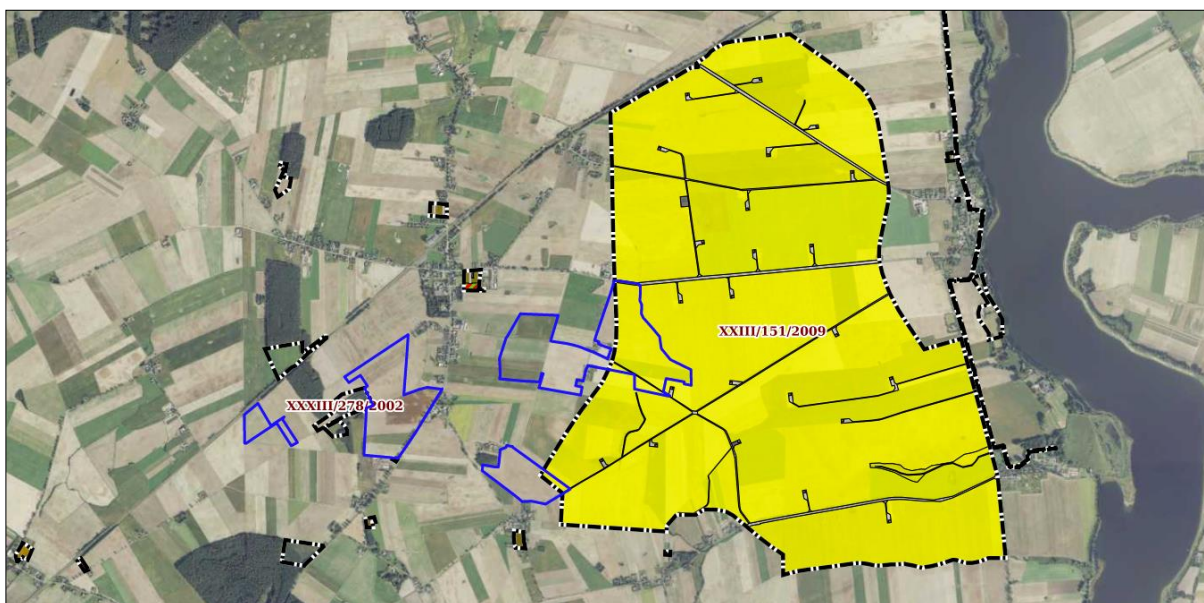
Prognoza jest wysoko specjalistycznym instrumentem posiadającym wszystkie cechy analizy systemowej. Jako taka stosuje metody otwarte, dostosowane do rodzaju i charakteru analizowanego dokumentu - tj. projektu planu. Jej zadaniem jest wskazywanie i przedstawianie skutków środowiskowych związanych z przyszłym uchwaleniem przez decydentów projektu planu oraz sposobów uniknięcia niepożądanych skutków działań.

Prognoza do projektu planu nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wskazuje presje i oddziaływania, wynikające z realizacji zapisów planu, a pokazuje, na przykładzie konkretnych przykładów, ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to wynikiem stosunkowo ogólnych danych o przyszłych inwestycjach, szczególnie w odniesieniu do szczegółów technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. Skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań.

2. OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW

Analizowany obszar obejmuje tereny położone na południowy zachód od Janikowa, w obrębach ewidencyjnych Kołodziejewo, Pałuczyna i Dębowo. Użytkowanie terenu jest typowo wiejskie – dominują tam tereny otwarte wykorzystywane w kierunku rolniczym. W granicach obszaru objętego projektem planu nie występuje zabudowa. Tereny nie zostały do tej pory zabudowane, zagospodarowane w inny sposób.

Na części obszaru objętego opracowaniem obowiązują ustalenia uchwały nr XXIII/151/2009 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 16 stycznia 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębach geodezyjnych: Dębina, Dębowo, Głogówiec, Pałuczyna, Trłąg – teren przeznaczony na park elektrowni wiatrowych „Janikowo”. Na jej mocy w granicach analizowanego obszaru wyznaczono teren elektroenergetyki wiatrowej (EW13), tereny rolne (R6, R5) oraz tereny komunikacji – drogi publiczne (KDD4, KDD5) i drogi lokalne (KDL1). Pozostałe tereny nie zostały dotąd objęte projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 1. Obszar objęty projektem planu (niebieska linia) na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (źródło: mapy.mojregion.info)

W uchwale nr XIX/170/2020 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 28 października 2020 r. postanowiono, iż celem sporządzenia niniejszego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie zasad zagospodarowania terenu. Podjęcie uchwały zostało poprzedzone analizą m.in. o charakterze funkcjonalnym, przestrzennym i terenowo-prawnym, która potwierdziła zasadność przystąpienia do sporządzenia ww. planu. Obecnie planowane jest przeznaczenie części terenów rolniczych na cele produkcji energii odnawialnej – słonecznej (fotowoltaika). Realizacja projektu planu przyczyni się do rozwoju przestrzennego i gospodarczego gminy.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania fizyczne, przyrodnicze oraz wynikające z dotychczasowego zagospodarowania przestrzeni, obszar planu został podzielony na tereny funkcjonalno-przestrzenne, charakteryzujące się odmiennymi warunkami, wpływającymi na ich obecne i docelowe przeznaczenie, zagospodarowanie i użytkowanie. Jednostki te są wyraźnie zdefiniowane w strukturze przestrzennej:

- **R** – tereny rolnicze,
- **PVE** – tereny produkcji energii z dopuszczeniem infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- **KDZ** – tereny komunikacji – droga publiczna klasy zbiorczej,
- **KDL** – tereny komunikacji – droga publiczna klasy dojazdowej,
- **KDW** – tereny komunikacji – droga wewnętrzna.

Rozwiązania przyjęte w ocenianym dokumencie

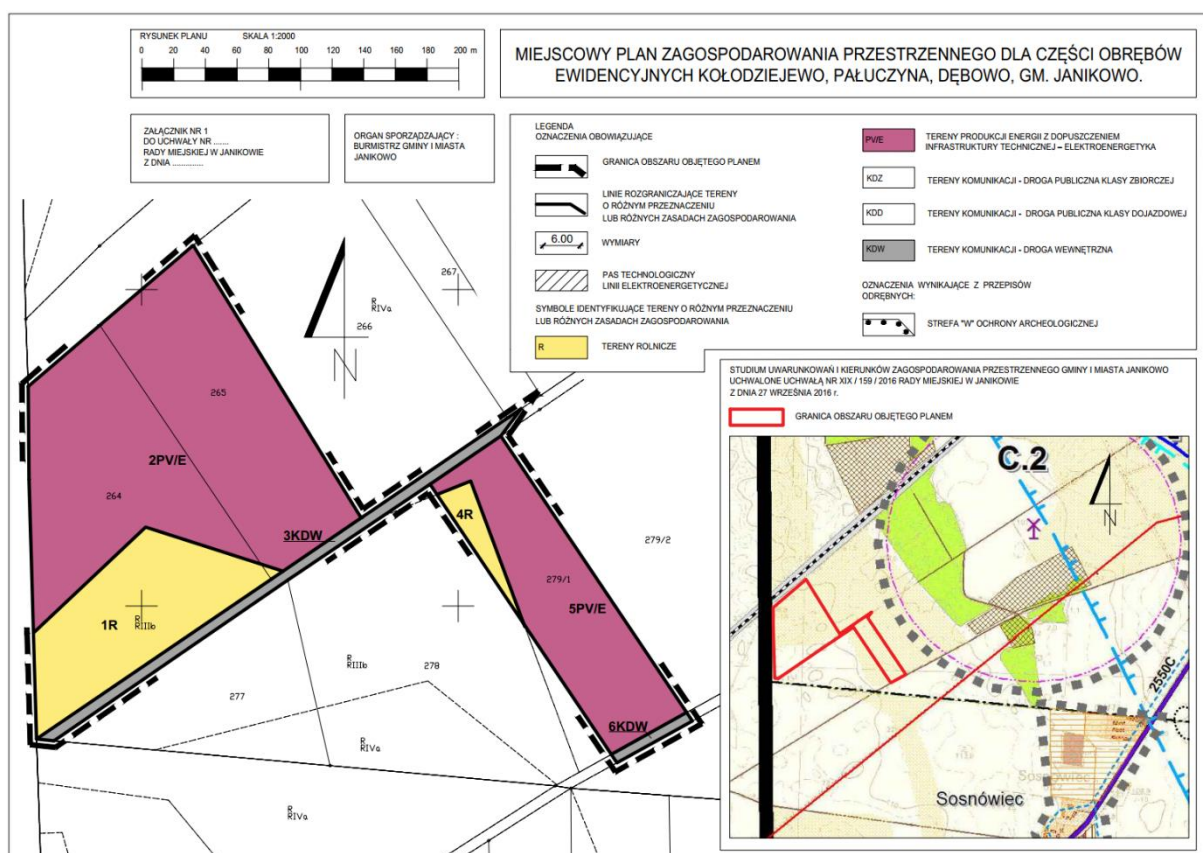
W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz kształtowania krajobrazu w granicach całego obszaru objętego projektem planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego. Ustalono, że uciążliwość prowadzonej działalności nie może naruszać wymogów ochrony środowiska, tj. działalność nie może emitować do gruntu, powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych substancji o stężeniach przekraczających normy, a w przypadku klasyfikacji inwestycji, jako mogącej potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, należy stosować wymogi przepisów odrębnych. Dodatkowo ustalono, iż działalność produkcyjna musi spełniać wymóg zastosowania takiej technologii, aby uciążliwość tej działalności nie wykraczała poza granice zewnętrzne działki lub terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny (co dotyczy również uciążliwości związanej z parkowaniem pojazdów). Kwestię dopuszczalnych poziomów natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progową poziomu hałasu dla terenów według ich przeznaczenia należy rozpatrywać zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie planu ustalono również zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. O harmonijny wygląd obszaru zadbano dzięki określeniu wskaźników zagospodarowania terenu, w tym określono procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej, której udział w obrębie terenów produkcji energii z dopuszczeniem infrastruktury technicznej (PVE) wynosić ma minimum 25% działki budowlanej. W projekcie planu dla terenów elektroenergetyki przewidziano możliwość lokalizacji urządzeń produkcji energii z zakresu fotowoltaiki, z maksymalną mocą przypadającą na 1 ha wynoszącą 2 MW. Dopuszczono lokalizację podziemnych i naziemnych sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej, w tym stacji transformatorowych elektroenergetycznych, magazynów energii oraz dróg i placów serwisowych związanych z eksploatacją elektrowni fotowoltaicznej zgodnie z wymogami obowiązujących w tym zakresie przepisów odrębnych. Ustalono, że maksymalna wysokość zabudowy dla obiektów kubaturowych może wynosić 6 m, z kolei dla urządzeń infrastruktury technicznej oraz konstrukcji wsporczych – 20 m. Ponadto dla tych terenów wprowadzono zakaz lokalizacji zabudowy przy granicy z działką o innej funkcji podstawowej. Dopuszczono rolnicze użytkowanie wolnych przestrzeni pomiędzy modułami fotowoltaicznymi.

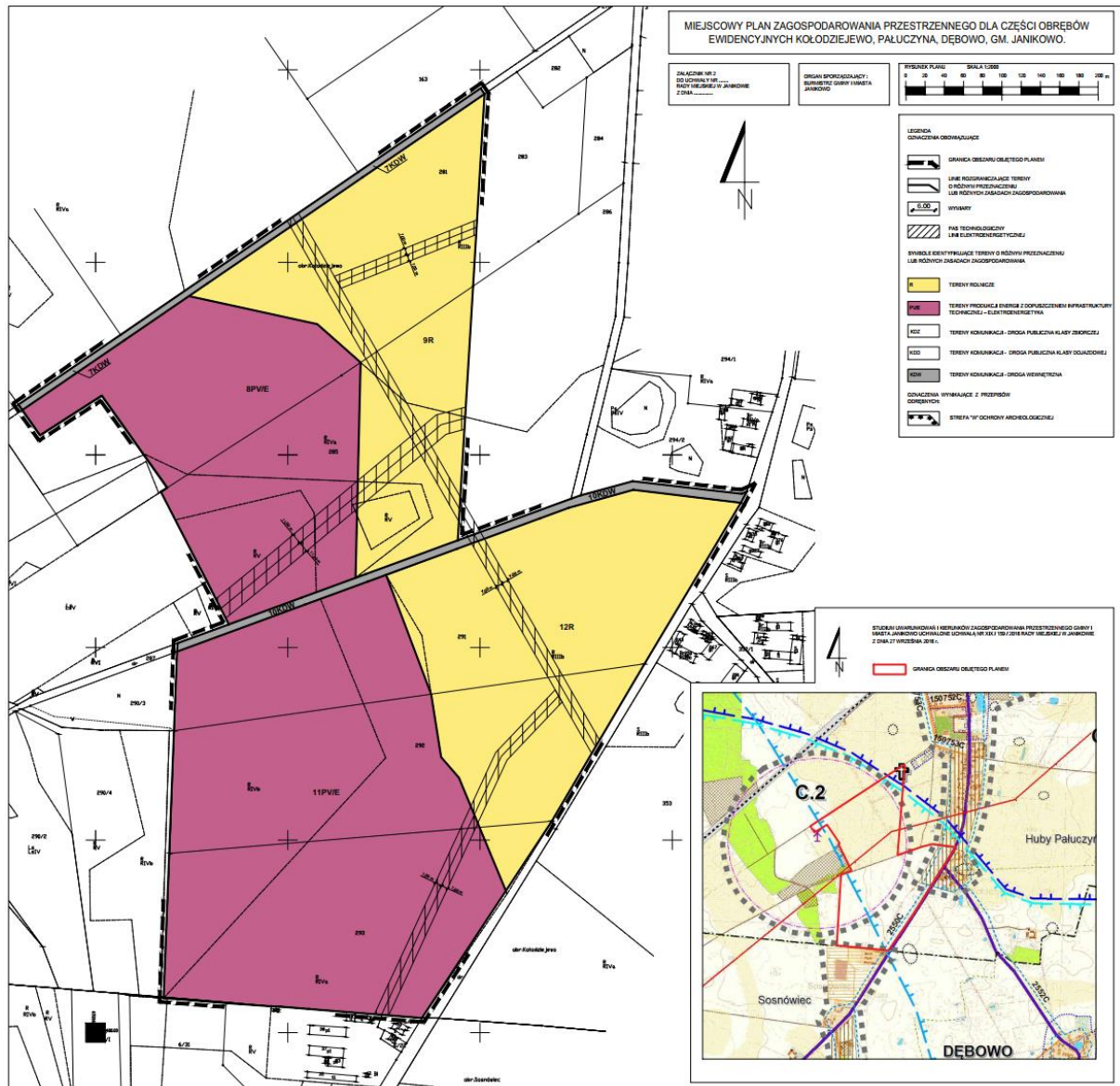
Na terenach rolniczych dopuszczono wyłącznie rolnicze użytkowanie terenu, z zachowaniem przepisów odrębnych. Wprowadzono zakaz budowy, z wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej, z zachowaniem przepisów odrębnych. Dla terenów komunikacyjnych wprowadzono zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych nie związanych z infrastrukturą techniczną.

W projekcie planu zawarto również zapisy odnośnie infrastruktury technicznej. Dopuszczono możliwość budowy, rozbudowy i przebudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej. W stosunku do istniejących sieci uzbrojenia technicznego ustalono, że podlegają zachowaniu i wkomponowaniu w przewidywane zagospodarowanie terenu. Uregulowano kwestię odprowadzania wód opadowych i roztopowych oraz zasady obsługi w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną.

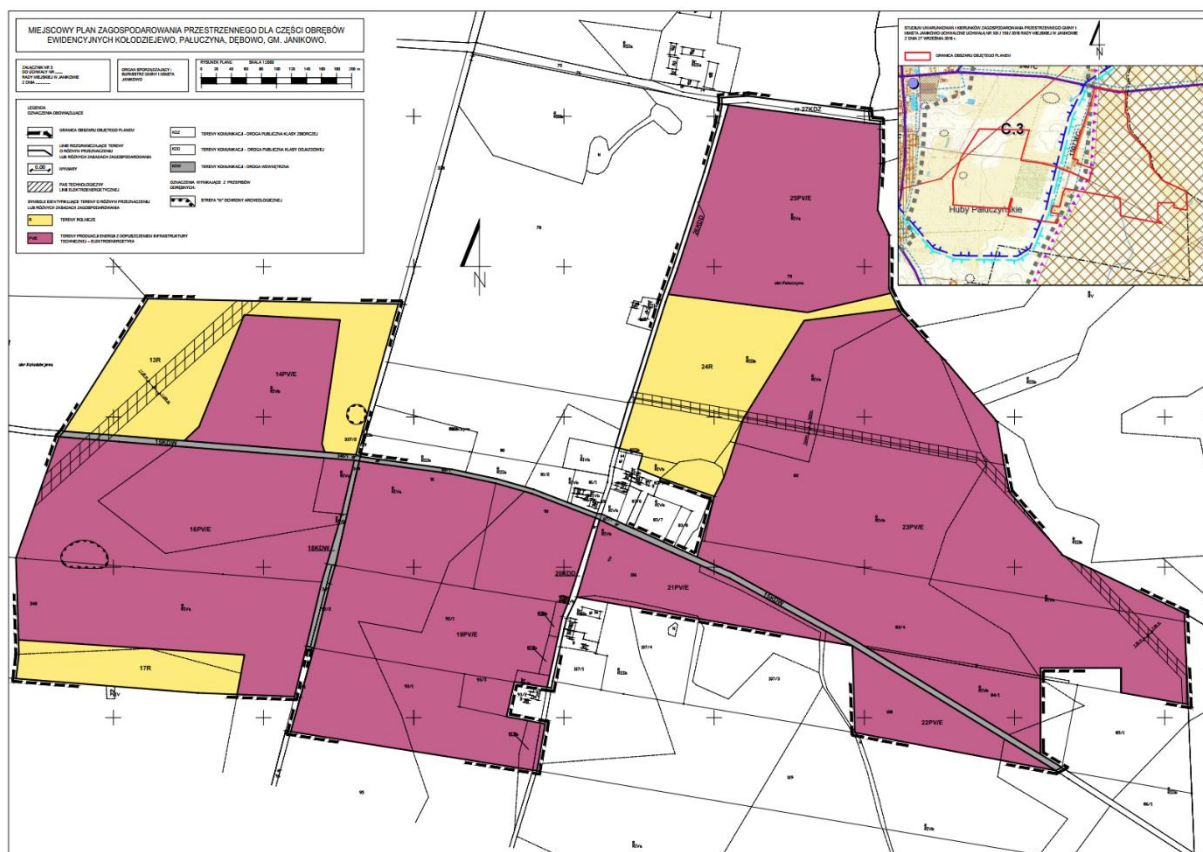
Ponadto zadbano o rozwiązania w zakresie obsługi komunikacyjnej poprzez istniejące drogi publiczne, a także wewnętrzne. Określono przepisy dla sieci dróg, przez co zapewniono sprawną komunikację terenów. W kwestii obsługi parkingowej ustalono, że miejsca parkingowe mają być realizowane jako stanowiska naziemne.

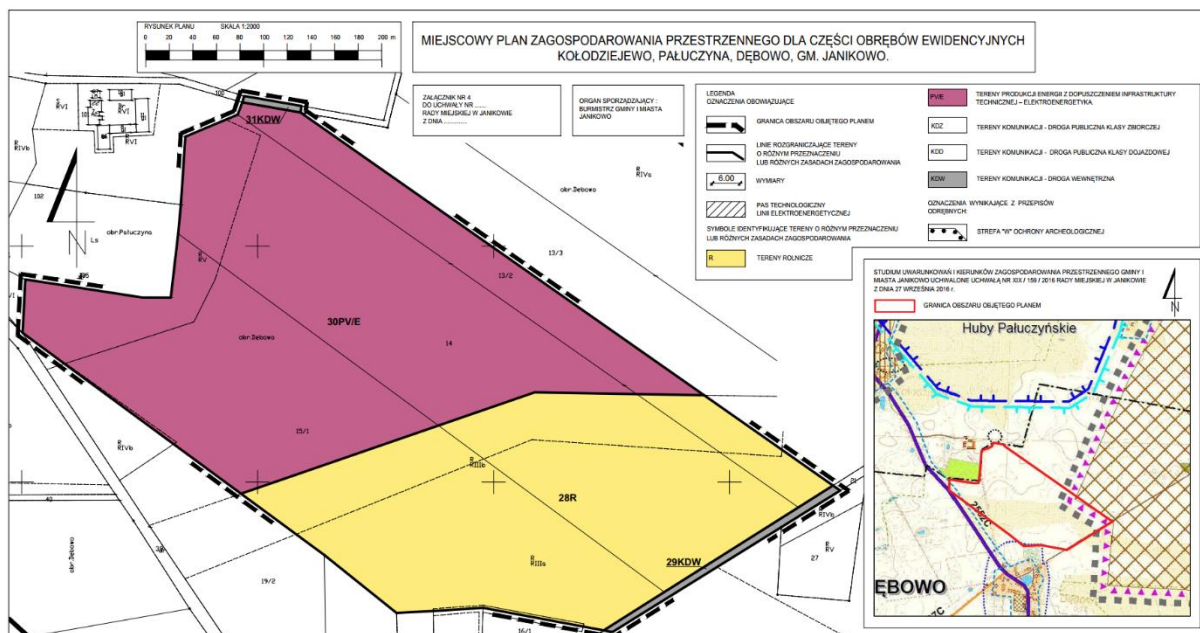
Rysunek 2. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów ewidencyjnych Kołodziejewo, Pałuczyna, Dębowo, gm. Janikowo – teren nr 1 (rysunek w pomniejszeniu)

Rysunek 3. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów ewidencyjnych Kołodziejewo, Pałuczyna, Dębowa, gm. Janikowo – teren nr 2 (rysunek w pomniejszeniu)

Rysunek 4. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów ewidencyjnych Kołodziejewo, Pałuczyna, Dębowo, gm. Janikowo – teren nr 3 (rysunek w pomniejszeniu)

Rysunek 5. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów ewidencyjnych Kołodziejewo, Pałuczyna, Dębowo, gm. Janikowo – teren nr 4 (rysunek w pomniejszeniu)

Przedmiotowe tereny nie zostały w większości do tej pory objęte ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na części terenu nr 3 oraz nr 4 (wysunięte na wschód) obowiązują przepisy uchwały z 2009 r. W stosunku do obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego analizowany projekt wprowadza przede wszystkim zmiany w zakresie wykorzystania terenów. Aktualny dokument zakłada na części obszaru rozwój elektroenergetyki wiatrowej (EW13), natomiast projektowany przewiduje przeznaczenie tych terenów na cele energetyki solarnej (21-25 PV/E).

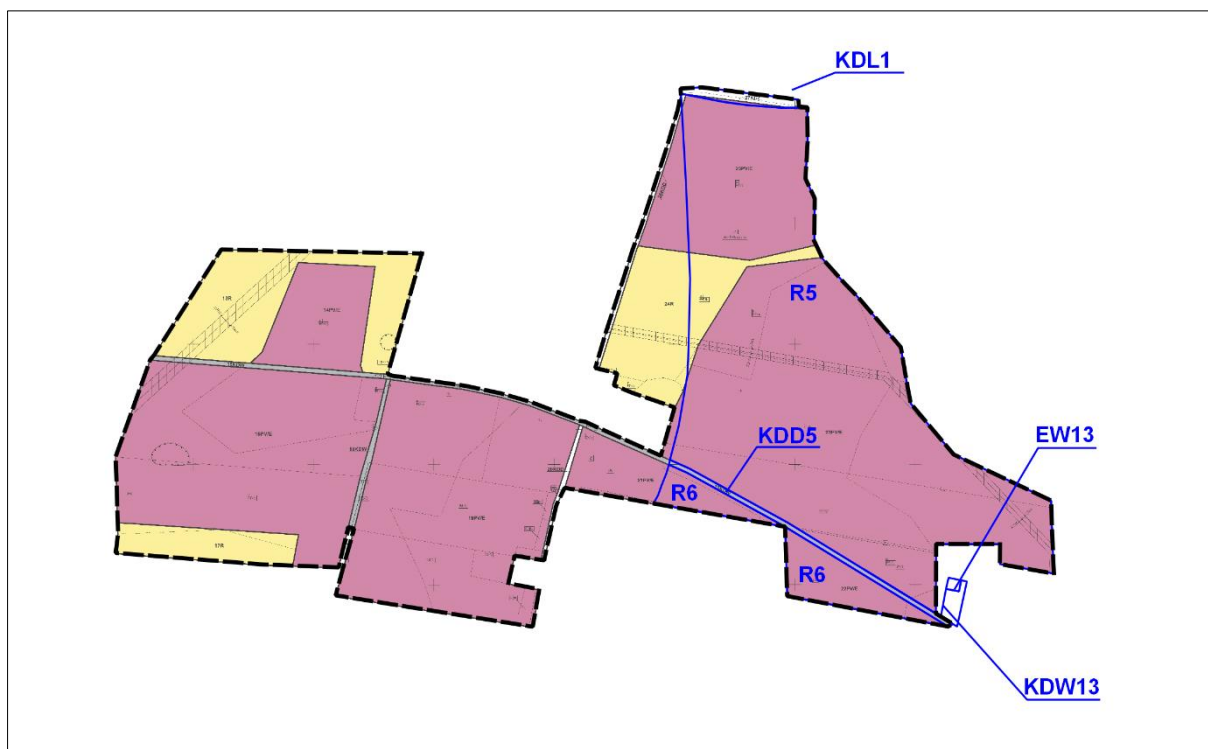
Obecnie zauważalny jest trend odejścia od energetyki wiatrowej na rzecz innych źródeł energii odnawialnej, w tym m.in. farm fotowoltaicznych czy elektrowni wodnych. Energetyka wiatrowa budzi wiele kontrowersji z uwagi na potencjalne szkody zdrowotne oraz szkodliwość instalacji wiatrowych dla środowiska (szczególnie dla awifauny), a także często niską opłacalność. Biorąc pod uwagę fakt, że elektrownie wiatrowe co do zasady powinny być lokalizowane w miejscach, gdzie występuje odpowiednia wietrzność (na terenie Polski to przede wszystkim tereny nadmorskie), a także zmieniające się regulacje prawne w zakresie energetyki, realizacja farm fotowoltaicznych na terenie gminy Janikowo wydaje się być bardziej efektywna ekonomicznie. Można stwierdzić, że projektowany dokument porządkuje przestrzeń w sposób bardziej adekwatny do występujących i planowanych tam funkcji, aniżeli plan z 2009 r., a przeznaczenie tych terenów na cele energetyki solarnej jest uzasadnione i wpisuje się w strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy.

Poza tą podstawową zmianą koncepcyjną w planie wprowadzono również korekty w układzie komunikacyjnym. W odniesieniu do terenów obsługi komunikacyjnej z 2009 r. zmodyfikowano przede wszystkim ich klasy. Wyznaczone wcześniej tereny dróg publicznych dojazdowych – teren KDD4 i KDD5, a także droga publiczna lokalna – KDL1, zostały częściowo przeklasyfikowane na tereny dróg wewnętrznych – odpowiednio 29KDW i 15 KDW, a także drogi zbiorcze – 27 KDZ.

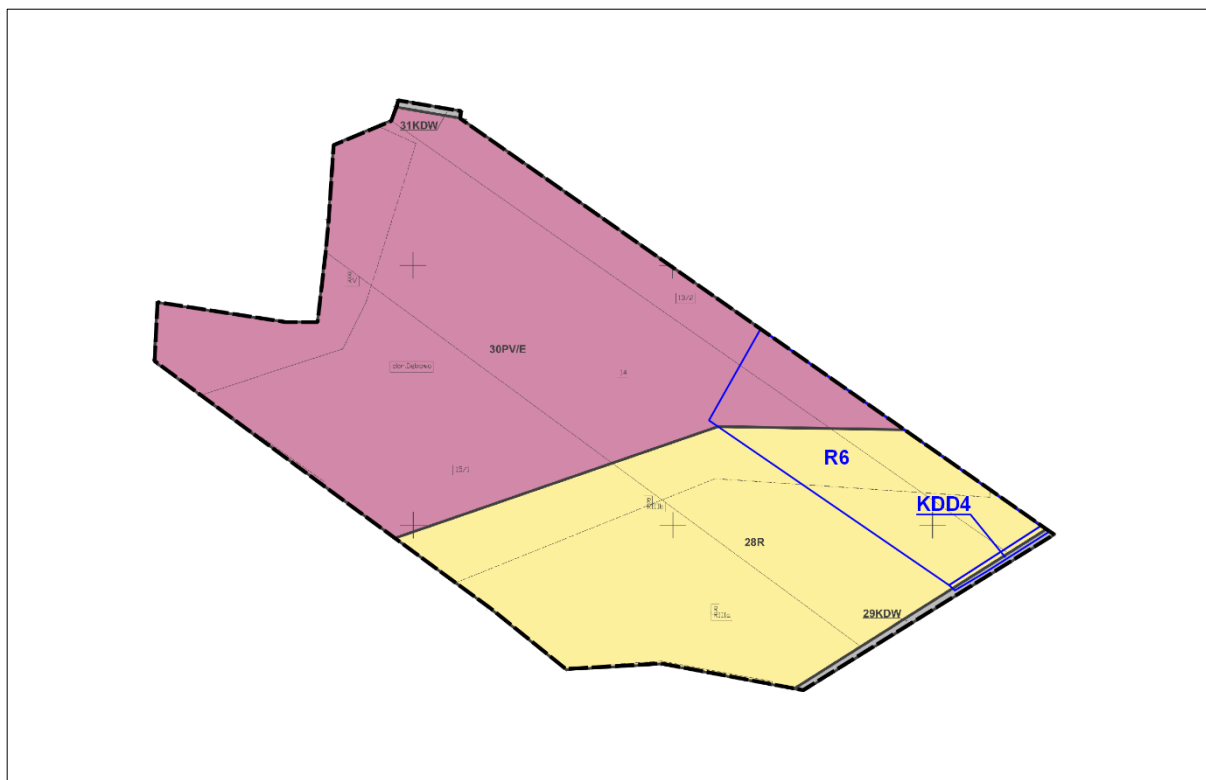
Projektowany dokument dopuszcza dla wyznaczonych terenów elektroenergetyki możliwość lokalizacji zabudowy kubaturowej, a także urządzeń infrastruktury technicznej, dla których wyznaczono adekwatne wskaźniki zabudowy. We wcześniejszych ustaleniach, ze względu na wymogi prawne ustalono strefę zakazu zabudowy, a także strefę ograniczonego użytkowania wokół instalacji wiatrowych. Ze względu na dążenie do zachowania w jak największym stopniu zieleni występującej na tych terenach wyznaczono udział powierzchni biologicznie czynnej – 25% powierzchni działki budowlanej. Ponadto należy zauważyć, że projektowany dokument podtrzymuje rolnicze użytkowanie części terenów – ustalono rolnicze użytkowanie wolnych przestrzeni pomiędzy modułami fotowoltaicznymi. W związku z tym, grunty orne o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju rolnictwa (RIIIb) zostaną zachowane i nadal będą nadal funkcjonować jako użytki rolne.

Ze względu na zmianę użytkowania przedmiotowych terenów porównywane dokumenty wykazują pewne rozbieżności w zakresie obsługi terenu w infrastrukturę techniczną. W projektowanym dokumencie zwrócono przede wszystkim uwagę na zaopatrzenie w energię elektroenergetyczną, a także odpowiednie rozwiązania dotyczące wód opadowych oraz roztopowych. We wcześniejszych ustaleniach ze względu na wymóg podłączenia elektrowni wiatrowej do sieci telekomunikacyjnej znalazły się odpowiednie zapisy odnoszące się do tej infrastruktury.

Projekt planu ma na celu określenie zagospodarowania terenu, który obecnie funkcjonuje jako użytki rolne. Ustalenia projektu dążą do wprowadzenia nowych funkcji, które zakładają rozwój tego fragmentu gminy w kierunku energetyki solarnej, przy zachowaniu najcenniejszych gleb pod względem przydatności do produkcji rolnej. Najistotniejszą zmianą, jaką wprowadza projekt planu, jest rezygnacja z realizacji elektrowni wiatrowych na rzecz fotowoltaiki. Projektowany dokument uwzględnia aktualne przepisy prawne w zakresie planowania przestrzennego i ochrony środowiska, dzięki czemu gwarantuje właściwe gospodarowanie terenem. Przyjęcie analizowanego dokumentu pozwoli na osiągnięcie ładu przestrzennego w tej części gminy.

Rysunek 6. Porównanie ustaleń obecnie obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego (niebieskie linie i etykiety) z analizowanym projektem planu – teren nr 3 (rysunek w podkładzie)

Rysunek 7. Porównanie ustaleń obecnie obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego (niebieskie linie i etykiety) z analizowanym projektem planu – teren nr 4 (rysunek w podkładzie)

3. OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU

Generalnie stan środowiska w opisywanym obszarze odpowiada środowiskom terenów wiejskich, otwartych i rolnych, położonych w sąsiedztwie pól uprawnych i dróg powiatowych. Projekt planu ma charakter rozwojowy, ponieważ dopuszcza możliwość powstania nowych obiektów infrastruktury technicznej, przy jednoczesnym zachowaniu terenów rolnych, które charakteryzują się bardzo korzystnymi glebami pod względem rozwoju produkcji rolnej (klasa IIIB-IVb). Dodatkowo część terenów posiada miejscowy plan od 2009 r., zatem planowane zagospodarowanie ma na celu zmianę obowiązujących ustaleń, adekwatnie do planów wnioskodawców i potrzeb ochrony środowiska.

Przedmiotowe tereny położone są na wysoczyźnie morenowej, co skutkuje wysokim udziałem gruntów korzystnych dla rozwoju rolnictwa. Ze względu na dominację gruntów ornych należy zwrócić szczególną uwagę na środowisko wodno-gruntowe i nie dopuścić do pogorszenia jego stanu, w związku z używaniem szkodliwych środków ochrony roślin czy innych, pochodzenia rolniczego. Konieczne jest kontynuowanie gospodarki rolnej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej. Pomimo tego, że budowa geologiczna zapewnia stosunkowo dobrą ochronę przed zanieczyszczeniem wód podziemnych w postaci glin zwałowych, należy podejmować działania mające na celu niedopuszczenie do pogorszenia jakości środowiska wodno-gruntowego, jak np. zadbanie o racjonalne rozwiązania w zakresie gospodarki wodami opadowymi i ściekami w przypadku zagospodarowania terenu.

4. CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU

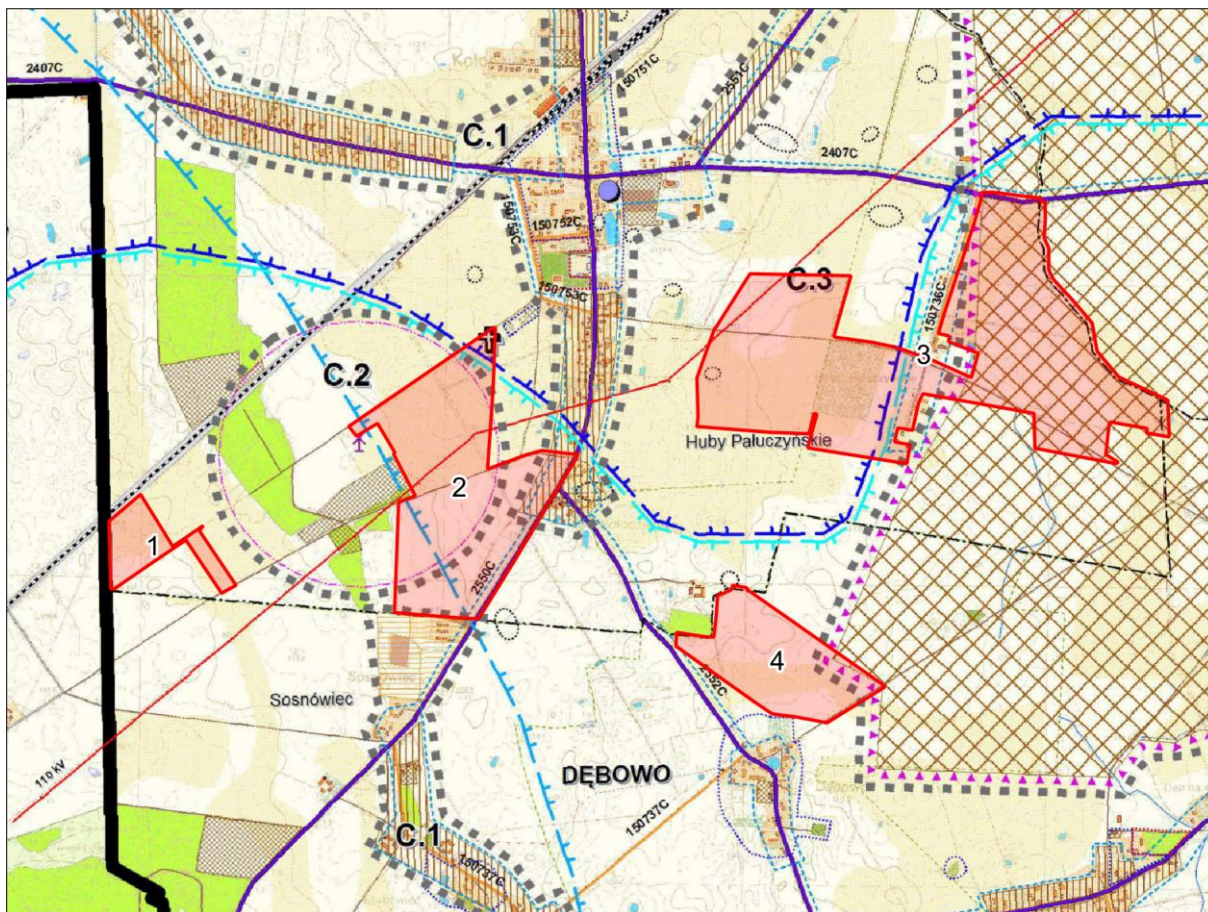
Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Janikowo

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Janikowo, zostało przyjęte uchwałą XIX/159/2016 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 27 września 2016 r. W ww. studium przedmiotowe tereny znajdują się w granicach strefy funkcjonalno-przestrzennej „C” – osadniczo-rolniczej i jej podstrefie C.2 - produkcji energii wiatrowej oraz C.3 – rolniczej.

Strefa C obejmuje sołectwa: Ludzisko, Góry, Głogówek, Trłąg, Dębowo, Kołodziejewo, Broniewice, Wierzejewice, Dobieszewice. Ustalenia Studium dla danej jednostki przewidują m.in.: kontynuację restrukturyzacji rolnictwa w celu zwiększenia efektywności; ochronę użytków zielonych i ochronę gleb o wysokim potencjale produkcyjnym; prowadzenie monitoringu lokalnego środowiska w rejonie obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko; adaptację, przekształcenie i uzupełnienie zabudowy w obrębie terenów zabudowy wsi; adaptację istniejącej zabudowy z możliwością przebudowy i rozbudowy w sąsiedztwie istniejącej zabudowy zagrodowej; możliwość wprowadzania nowej zabudowy zagrodowej w sąsiedztwie istniejących zagród rolnych; koncentrację zabudowy mieszkaniowej dla ludności nierolniczej w potencjalnych terenach rozwojowych objętych zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; wyznaczenie terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań oraz w sposób nie kolidujący z istniejącym zainwestowaniem.

Podstrefa C.2 obejmuje tereny wskazane do lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Ustalenia studium dla danej jednostki przewidują m.in.: przebudowę, wymianę lub rozbiorę istniejących elektrowni wiatrowych z zachowaniem przepisów odrębnych; lokalizację elektrowni wiatrowych będących w trakcie realizacji z zachowaniem przepisów odrębnych; realizację ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla terenu na którym obowiązuje; rolnicze użytkowanie terenów będących w strefach ochronnych elektrowni wiatrowych z zakazem zabudowy.

W studium dla podstrefy C.3 ustalono m.in.: dopuszczenie wprowadzenia zabudowy w ciągu dróg publicznych, jako uzupełnienie istniejącej zabudowy rozproszonej; teren gruntów rolnych o bardzo dobrych i dobrych warunkach glebowych, z istniejącą zabudową zagrodową; realizację ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach, na których one obowiązują; dopuszczenie lokalizacji nowej zabudowy zagrodowej w oparciu o obowiązujące przepisy; możliwość zalesiania gruntów rolnych o niskiej przydatności produkcyjnej; dopuszczenie realizacji infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na potrzeby lokalnej społeczności.

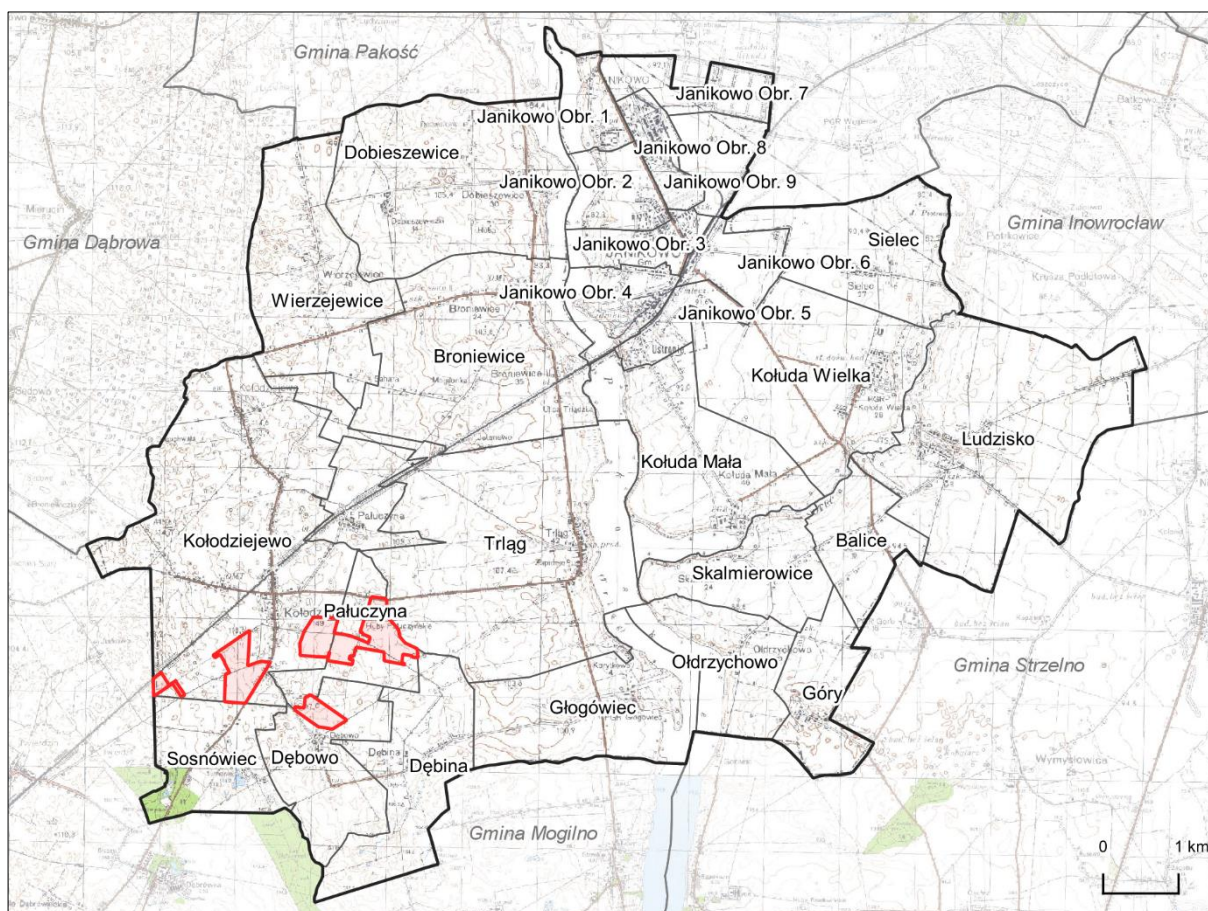
Rysunek 8. Fragment rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Janikowo (obszar objęty projektem planu – czerwony obrys i numery terenów)

5. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU

5.1. Położenie obszaru opracowania

Obszar objęty niniejszym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obejmuje 4 mniejsze, oddzielne tereny zlokalizowane w granicach gminy Janikowo. Przedmiotowe tereny zlokalizowane są w południowej części obrębu Kołodziejewo, centralnej części obrębu Pałuczyna oraz w północnym fragmencie obrębu Dębowo. Pod względem administracyjnym jest to południowo-zachodnia część miejsko-wiejskiej gminy Janikowo, południowo-zachodnia część powiatu inowrocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego.

Według zaktualizowanej regionalizacji fizycznogeograficznej (Solon, Borzyszkowski, i in., 2019) gmina Janikowo znajduje się w centralnej części mezoregionu Pojezierze Żnińsko-Mogileńskie (315.58), należącego do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5).

Rysunek 9. Położenie obszaru objętego projektem planu (czerwona linia) na tle podziału gminy Janikowo na obręby ewidencyjne (linia szara; źródło: geoportal.gov.pl)

Poszczególne tereny stanowiące obszar opracowania zajmują sumaryczną powierzchnię około 121 ha. Są to tereny o charakterze typowo wiejskim. Dominującym typem użytkowania terenu są grunty orne. Analizowany obszar obejmuje użytki rolne, zaliczane do gruntów ornych dobrych (klasa RIIB), średniej jakości (RIVa-RIVb), a lokalnie również gorszych (RV). Generalnie w stanie obecnym nie występuje tam zabudowa ani inne elementy zagospodarowania terenu, poza liniami oraz słupami elektroenergetycznymi. W granicach obszaru objętego projektem planu znajdują się również oczka śródpolne charakterystyczne dla wysoczyzn morenowych oraz rowy melioracyjne, którym towarzyszą zadrzewienia. Dodatkowo wzdłuż dróg gruntowych przecinających obszar występuje roślinność wysoka.

Rysunek 10. Ortofotomapa przedstawiająca obszar objęty projektem miejscowego planu (czerwony obrys i numery terenów) na tle południowo-zachodniej części gminy Janikowo (źródło: geoportal.gov.pl)

Sieć komunikacyjna obszaru objętego projektem planu nie wykazuje znacznego zagęszczenia. Obsługę komunikacyjną poszczególnych terenów tworzących obszar opracowania zapewniają przede wszystkim drogi powiatowe (2550C, 2552C, 2407C), które koncentrują się w Kołodziejewie, a także drogi gminne i dojazdowe, często o nawierzchni gruntowej. Dodatkowo w pobliżu analizowanego obszaru przebiega linia kolejowa nr 353 relacji Poznań Wschód-Skandawa o znaczeniu krajowym.

W otoczeniu obszaru objętego projektem planu występują tereny o zbliżonych do niego funkcjach. Analizowany obszar zlokalizowany jest w obrębie wysoczyzny morenowej w związku z czym w warstwie przypowierzchniowej występują żyzne gliny, na których wykształciły się gleby o korzystnych warunkach dla rozwoju rolnictwa. Wobec tego w strukturze użytkowania dominują pola uprawne, wyraźnie brakuje terenów leśnych. Urozmaicenie stanowią charakterystyczne dla krajobrazu niewielkie ciekі, rowy melioracyjne i zbiorniki wodne zlokalizowane wśród pól uprawnych, którym towarzyszą zadrzewienia. Ze względu na panujące tam warunki przyrodnicze i zagospodarowanie terenu występujące w otoczeniu, można uznać, że gmina pełni funkcje zdecydowanie rolniczo-osadniczą, gdzie środowisko jest podporządkowane rolnictwu. Zabudowa rozwinęła się głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych, jest to przede wszystkim zabudowa zagrodowa, związana z produkcją rolną, a także zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Głównym ośrodkiem kumulującym usługi, przemysł jest Janikowo.

Poszczególne tereny tworzące obszar objęty projektem planu (zgodne z numerami zamieszczonymi na powyższym rysunku) zostały bardziej szczegółowo przedstawione w dalszej części opracowania.

5.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu rejonu klimatycznego Środkowowielkopolskiego. Warunki pogodowe kształtowane są tu przez masy powietrza napływające z Atlantyku a także z głębi Eurazji. W wyniku zetknięcia się mas powietrza o odmiennych cechach, tj. oceanicznych z kontynentalnym, klimat obszaru objętego projektem planu można określić jako przejściowy.

W granicach obszaru objętego projektem planu występuje przede wszystkim topoklimat terenów otwartych, płaskich, rolnych. Charakterystyczne jest dla niego występowanie korzystnych warunków termicznych oraz wilgotnościowych, a także dobre przewietrzanie – są to tereny o predyspozycjach do rozwoju budownictwa. Lokalnie na warunki aerosanitarne obszaru wpływają również występujące w bliskim sąsiedztwie tereny zadrzewione, które zwiększają wilgotność i ograniczają prędkości wiatrów. W związku z powyższym topoklimat analizowanego obszaru można uznać za korzystny.

5.3. Rzeźba terenu

Pod względem geomorfologicznym obszar opracowania znajduje się w obrębie wysoczyzny morenowej płaskiej, w granicach Pojezierza Żnińsko-Mogileńskiego. Ukształtowanie terenu obszaru objętego projektem planu wykazuje niewielkie zróżnicowanie, generalnie są to tereny o wyrównanej powierzchni. W krajobrazie występują formy młodoglacjalne takie jak m.in. zagłębienia wytopiskowe czy też pagórki moren czołowych.

Wysokości bezwzględne w granicach analizowanego obszaru wahają się średnio między 118-105 m n.p.m. Najwyżej położone tereny występują w obrębie pagórków moren czołowej, gdzie wysokości wahają się średnie między 118-115 m n.p.m. Teren generalnie obniża się w kierunku południowo-wschodnim w stronę rynny polodowcowej zajętej przez Jezioro Pakoskie, gdzie osiąga poniżej 100 m n.p.m. Niemal cały obszar jest wyrównany, delikatnie pofalowany. Znaczna część analizowanego obszaru ma wysokości kształtujące się w zakresie 106-115 m n.p.m. Średni spadek nie przekracza 2,5%.

Generalnie tereny prezentują korzystne warunki morfometryczne pod względem możliwości lokalizowania nowych inwestycji. Ukształtowanie terenu nie nosi śladów znacznych przekształceń, poza pracami związanymi z prowadzeniem infrastruktury czy zabiegami agrotechnicznymi. Nachylenie terenu nie osiąga wartości, które predysponowałyby obszar do występowania ruchów masowych.

5.4. Budowa geologiczna

Na analizowanym obszarze utwory powierzchniowe reprezentowane są przez gliny zwałowe oraz piaski i piaski ze żwirami wodnolodowcowymi fazy poznańskiej stadiu górnego zlodowacenia północnopolskiego. Osady te zalegają na pliocenских łach i łach pstrych. Lokalnie w zagłębieniach terenu mogą pojawić się osady biogeniczne.

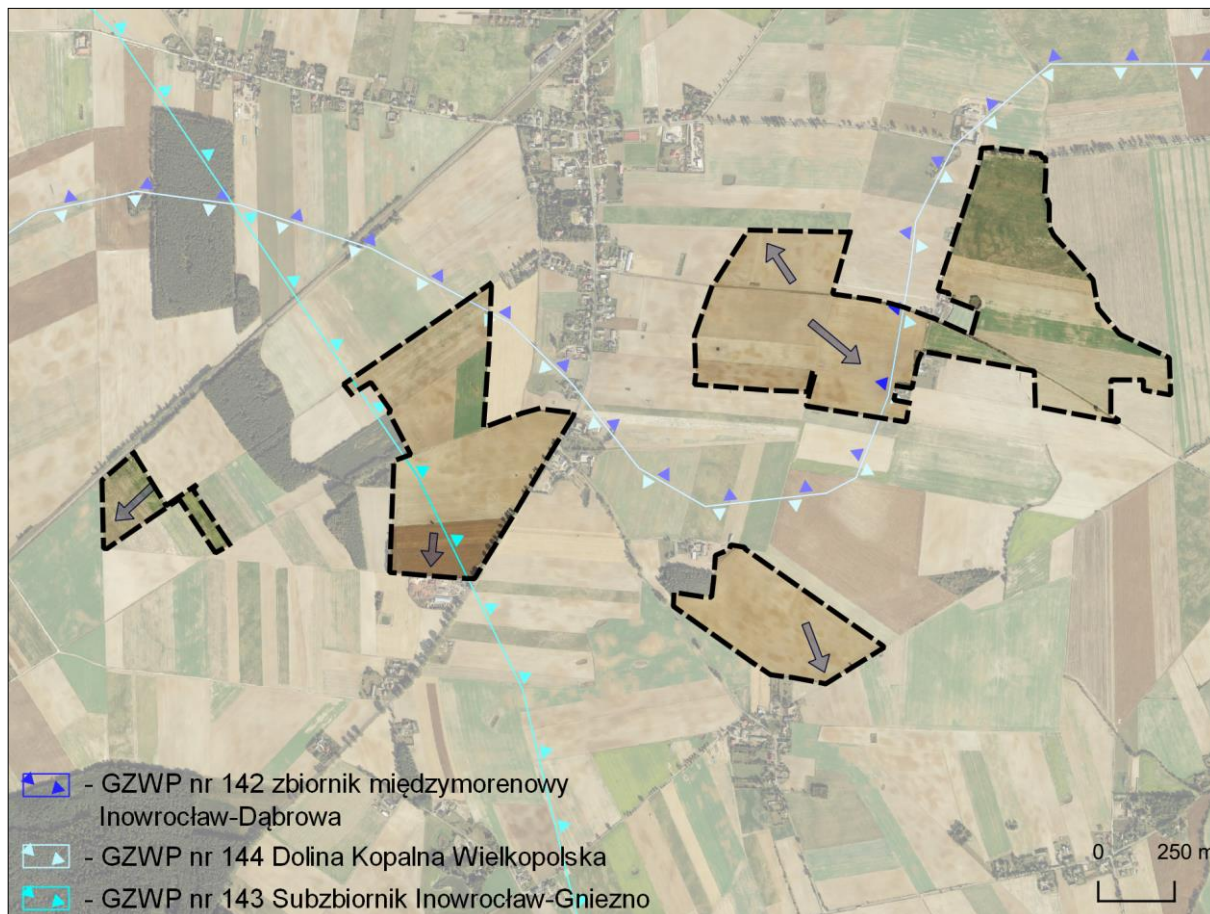
Osady te cechują się korzystnymi parametrami geologiczno-inżynierskimi pod przyszłą zabudowę i nie stanowią potencjalnego zagrożenia geotechnicznego dla budynków. Właściwości utworów powierzchniowych nie predysponują terenu do uruchomienia procesów denudacyjnych i erozyjnych. W granicach obszaru opracowania planu i jego najbliższym otoczeniu nie stwierdzono występowania złóż kopalin, a także obszarów i terenów górniczych.

5.5. Wody podziemne

Obszar objęty analizą znajduje się częściowo w granicach trzech głównych zbiorników wód podziemnych: GZWP nr 142 zbiornik międzymorenowy Inowrocław-Dąbrowa, GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław-Gniezno oraz GZWP nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska. Zgodnie z podziałem Polski na 172 jednolite części wód podziemnych działki objęte opracowaniem zlokalizowane są w obrębie JCWPd nr 43 (PLGW600043).

Na większości obszaru wody podziemne występują na głębokości około 5-10 m p.p.t. Spływ podziemny kieruje się generalnie na południe/południowy wschód, w stronę wód powierzchniowych (Jezioro Pakoskie).

Tereny opracowania leżą w strefie niskiej podatności wód podziemnych na degradację. Wody podziemne są chronione przed negatywnym wpływem czynników z powierzchni terenu, dzięki warstwie glin zwałowych. Obecnie na analizowanym obszarze generalnie nie występują źródła zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych i podziemnych, poza opadem pyłu wzdłuż dróg.

Rysunek 11. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu (czarna linia przerywana) na tle głównych zbiorników wód podziemnych ze wskazaniem kierunku spływu wód podziemnych (strzałki; źródło: geoportal.gov.pl, PIG)

5.6. Wody powierzchniowe

Na sieć hydrograficzną analizowanego obszaru składają się rowy melioracyjne, a także zbiorniki śródpolne, które są rozmieszczone głównie w obrębie terenu nr 3.

Rozpatrywane tereny należą do Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Mała Noteć (RW600025188299). JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, a jej stan ekologiczny uznano za umiarkowany. Mała Noteć znajduje się poza obszarem planu.

Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przedmiotowe tereny znajdują się poza wyznaczonym obszarem zagrożenia powodziowego.

5.7. Walory przyrodnicze

Flora analizowanego obszaru nie wykazuje zróżnicowania, warstwa roślinności jest niemal jednorodna na całym obszarze. W granicach analizowanego obszaru występują tereny otwarte, rolnicze w zasięgu oddziaływania dróg oraz zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej.

Niemal cały obszar zajmują otwarte tereny rolnicze. Występują tam przede wszystkim uprawy, którym towarzyszą pospolite gatunki segetalne m.in. ostrożeń polny *Cirsium arvense*, mak polny *Papaver rhoeas*, chaber bławatek *Centaurea cyanus* czy pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*. Analizowane tereny pozostają w stałym zasięgu oddziaływania czynników antropogenicznych, takich jak np. drogi czy zabudowa. Wobec tego, na przydrożach czy wzdłuż ciągów komunikacyjnych spotykana jest roślinność ruderalna, głównie trawy różnych gatunków, ale także chaber łąkowy *Centaurea jacea*, cykoria podróżnik *Cichorium inybus*, bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, koniczyzna biała *Trifolium repens*, szczaw zwyczajny *Rumex acetosa*, żmijowiec lekarski *Echium vulgare*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, mniszek lekarski *Taraxacum officinale*, babka zwyczajna *Plantago major*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*, mlecch polny *Sonchus arvensis*, mak polny *Papaver rhoeas*, rdest ptasi *Polygonum aviculare*, komosa biała *Chenopodium album*, tasznik pospolity *Capsella bursa-pastoris*, szarłat szorstki *Amaranthus retroflexus*, pokrzywa żegawka *Urtica urens*, powój polny *Convolvulus arvensis*.

Roślinność wysoka występuje przede wszystkim wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz rowów melioracyjnych. Występują tam m.in. jesion *Fraxinus*, topola *Populus*, klon *Acer*, lipa *Tilia*, robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia*, brzoza *Betula*. W pobliżu cieków znajdują się głównie wierzby *Salix*, a oczka śródpolne okalają zakrzaczenia.

Ze względu na dominację pól uprawnych analizowany obszar nie jest atrakcyjny pod względem stałego bytowania fauny. Na otwartych terenach rolnych można spotkać niewielkie gryzonie prowadzące głównie tryb nocny np. mysz polna *Apodemus agrarius*, mysz białka *Micromys minutus*, ryjówki *Soricidae*, drobne ssaki, np. zające *Lepus europaeus*, króliki *Oryctolagus cuniculus* oraz ornitofaunę gniazdującą w zaroślach i na polach, np. skowronek *Alauda arvensis*. Biorąc jednak pod uwagę niewielkie oddalenie od wód powierzchniowych m.in. Jeziora Pakoskiego czy licznych oczek wytopiskowych może być wykorzystywany przez ornitofaunę jako trasa przelotu, miejsce żerowania czy okresowego bytowania.

5.8. Obiekty kultury materialnej

W granicach gminy Janikowo znajduje się wiele cennych budynków i obiektów kultury materialnej. W Rejestrze Zabytków Województwa Pomorskiego dla obrębu Kołodziejewo figuruje zespół dworski, na który składają się dwór oraz park z k. XIX (nr rej.: 186/A z 15.01.1986). W rejonie objętym projektem planu występują również inne obiekty o wysokiej wartości kulturowej, wpisane do Gminnej i Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Wskazać można tutaj m.in. nieczynny cmentarz ewangelicki, budynki gospodarcze i zespół wiejski wsi Dębowo czy też Zespół kościoła p.w. Św. Józefa w Kołodziejewie. Ponadto ochroną konserwatorską objęto liczne stanowiska archeologiczne, w tym ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków Archeologicznych.

Na analizowanym obszarze nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków, a także strefy ochrony konserwatorskiej. W granicach terenu nr 3 zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne objęte strefą ochrony archeologicznej „W”.

Rysunek 12. Lokalizacja strefy ochrony archeologicznej w granicach obszaru objętego projektem miejscowego planu (czarna linia; podkład: geoportal.gov.pl)

5.9. Charakterystyka terenów objętych projektem planu

W tej części opracowania przedstawiono szczegółowy opis wszystkich terenów objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zwrócono uwagę szczególnie na elementy aktualnego zagospodarowania terenu, sposób użytkowania oraz walorów przyrodniczych, ze wskazaniem lokalizacji na tle gminy Janikowo.

KARTA TERENU NR 1

Ortofotomapa

Aktualne zagospodarowanie terenu, lokalizacja

Teren o powierzchni około 5,1 ha zlokalizowany w południowej części obrębu Kołodziejewo, na granicy z gminą Mogilno; w stanie obecnym są to otwarte tereny rolne, od północy ograniczone linią kolejową nr 353 oznaczeniu krajowym, od południa drogą gruntową. Nie występuje tam zabudowa ani inne elementy zagospodarowania terenu.

Elementy przyrodnicze

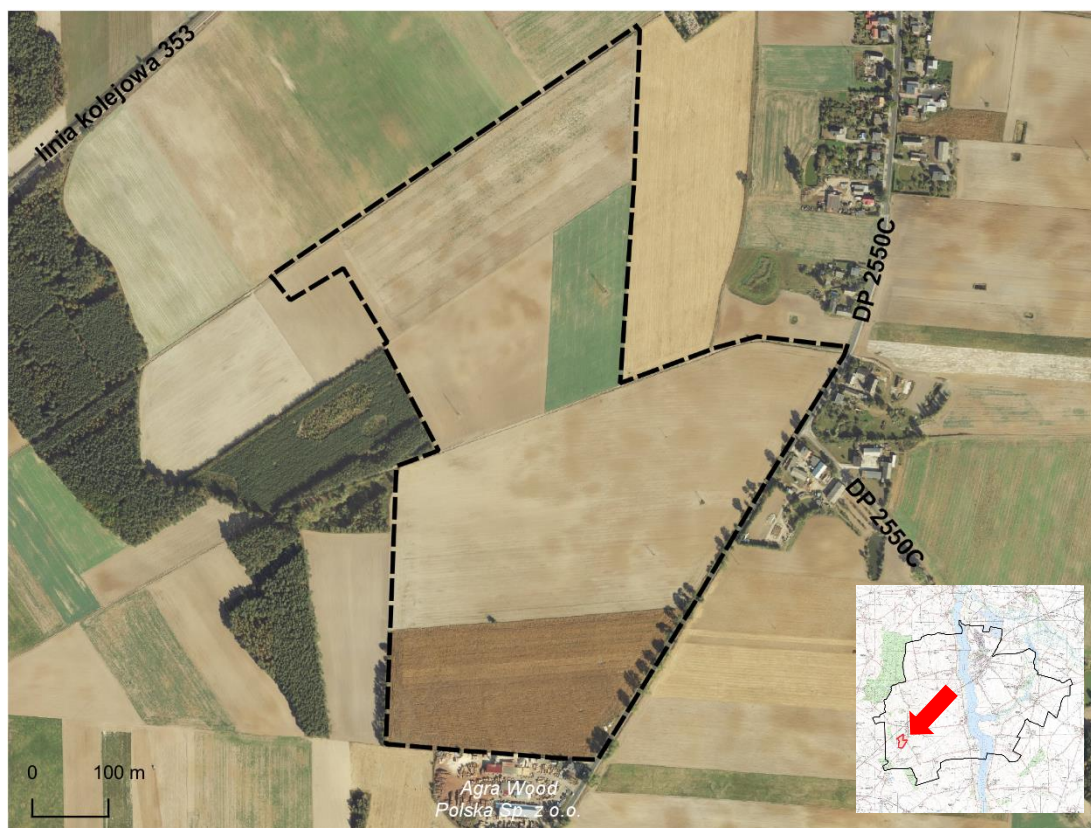
Warstwa roślinności jest niemal jednorodna na całym obszarze. Występują tam przede wszystkim uprawy, którym towarzyszą pospolite gatunki segetalne. Wzdłuż drogi gruntowej można spotkać roślinność ruderalną.

Dodatkowe informacje

-

KARTA TERENU NR 2

Ortofotomapa

Aktualne zagospodarowanie terenu, lokalizacja

Teren o powierzchni około 33,8 ha zlokalizowany w południowej części obrębu Kołodziejewo, od południa ograniczony drogą gruntową, z kolei od wschodu drogą powiatową nr 2550C. W stanie obecnym są to otwarte tereny rolne, nie występuje tam zabudowa ani inne elementy zagospodarowania terenu poza napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi średniego i wysokiego napięcia, które przebiegają przez obszar.

Elementy przyrodnicze

Warstwa roślinności jest niemal jednorodna na całym obszarze. Występują tam przede wszystkim uprawy, którym towarzyszą pospolite gatunki segetalne. Roślinność wysoka występuje głównie wzdłuż drogi powiatowej, można spotkać tam m.in.: lipy, klony, robinie akacjową i niższe krzewy, a także roślinność ruderalną. Na zachodzie obszar graniczy z prywatnym terenem leśnym, w którego składzie gatunkowym dominuje dąb.

Dodatkowe informacje

Okolo 40 m na północny wschód od granic obszaru zlokalizowany jest czynny cmentarz w Kołodziejewie.

KARTA TERENU NR 3

Ortofotomapa

Aktualne zagospodarowanie terenu, lokalizacja

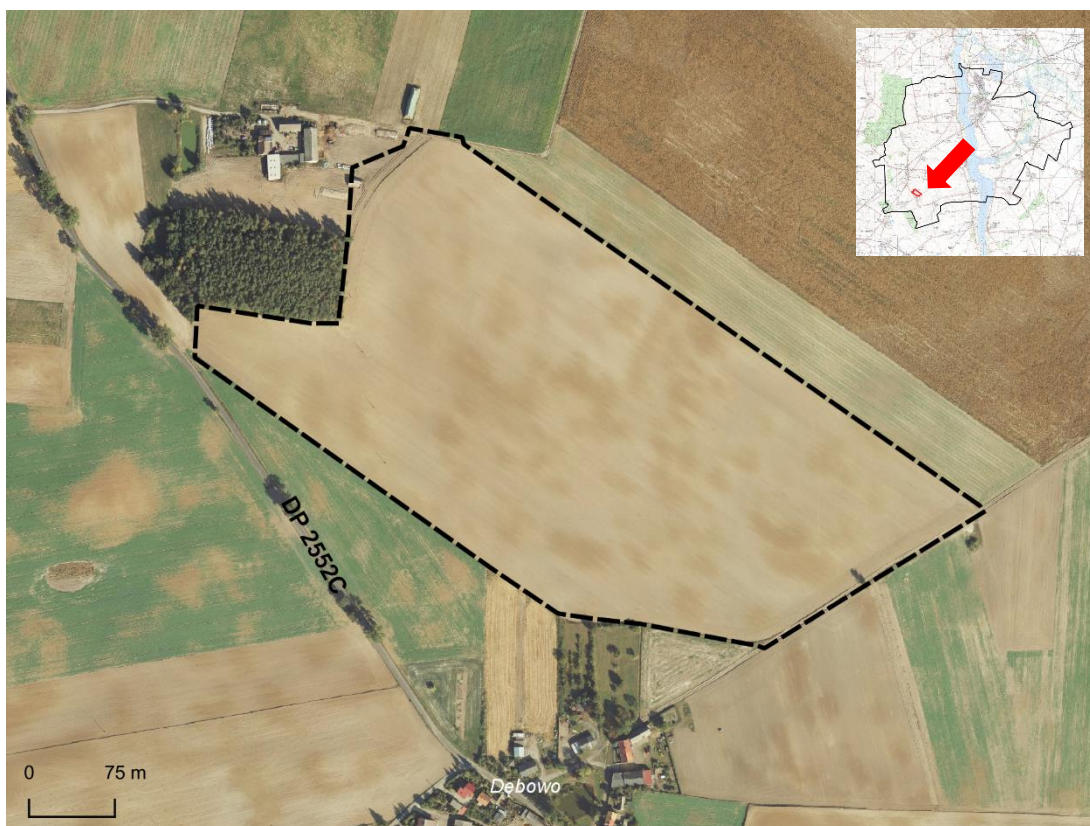
Zachodnia część terenu zlokalizowana jest w obrębie Kołodziejewo, z kolei wschodnia w obrębie Pałuczyna. Przez obszar o powierzchni około 67 ha przebiega droga gminna nr 150736C, wzdłuż której zlokalizowana jest zabudowa zagrodowa (poza granicami opracowania). Od północy przedmiotowe tereny graniczą z drogą powiatową nr 2407C. W stanie obecnym są to otwarte tereny rolne, nie występuje tam zabudowa ani inne elementy zagospodarowania terenu, poza napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi średniego i wysokiego napięcia, które przebiegają przez obszar. Przy zachodniej granicy zlokalizowany jest transformator. Strukturę użytkowania urozmaicają oczko śródpolne oraz rów melioracyjny. Obszar jest poprzecinany przez drogi gruntowe.

Elementy przyrodnicze

Warstwa roślinności jest niemal jednorodna na całym obszarze. Występują tam przede wszystkim uprawy, którym towarzyszą pospolite gatunki segetalne. Roślinność wysoka występuje głównie wzdłuż drogi powiatowej, można spotkać tam m.in.: lipy, klony, robinie akacjową i niższe krzewy, a także roślinność ruderalną.

Dodatkowe informacje

W granicach terenu występują 2 stanowiska archeologiczne objęte strefą ochrony archeologicznej „W”.

KARTA TERENU NR 4**Ortofotomapa****Aktualne zagospodarowanie terenu, lokalizacja**

Teren o powierzchni około 15,1 ha zlokalizowany w północnej części obrębu Dębowo, około 140 m od zwartej zabudowy wsi. Analizowany obszar jest ograniczony od południa przez drogę gruntową, na zachodzie sąsiaduje z drogą powiatową nr 2552C. W stanie obecnym są to otwarte tereny rolne, nie występuje tam zabudowa ani inne elementy zagospodarowania terenu, poza napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi niskiego napięcia, które przebiegają przez obszar..

Elementy przyrodnicze

Warstwa roślinności jest niemal jednorodna na całym obszarze. Występują tam przede wszystkim uprawy, którym towarzyszą pospolite gatunki segetalne. Roślinność wysoka występuje głównie wzdłuż drogi powiatowej, można spotkać tam m.in.: lipy, klony, robinie akacjową i niższe krzewy, a także roślinność ruderalną. Na północnym-zachodzie obszar graniczy z prywatnym terenem leśnym, w którego składzie gatunkowym dominuje sosna.

Dodatkowe informacje

-

6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY

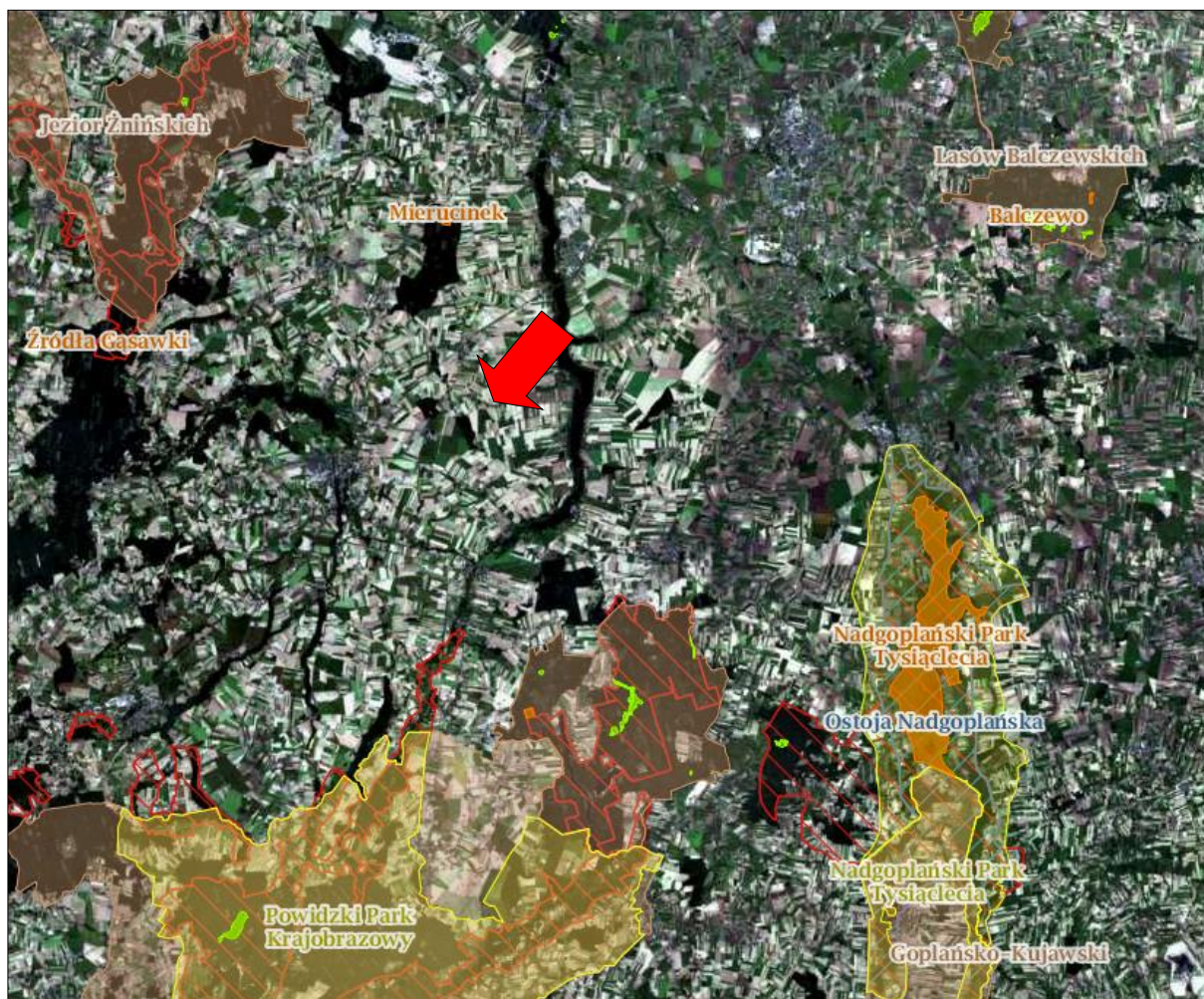
6.1. *Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją*

Najcenniejsze walory przyrodnicze i krajobrazowe na terenie gminy Janikowo związane są z doliną rzeki Mała Noteć oraz Jeziorem Pakoskim. Wzdłuż rynny polodowcowej przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym zapewniając ciągłość ekologiczną między obszarami chronionymi w regionie. Poza tym obszarem gmina nie wykazuje znacznego zróżnicowania warunków środowiskowych. W strukturze użytkowania dominują grunty orne, a urozmaicenie krajobrazu stanowią oczka wytopiskowe, rowy melioracyjne i zadrzewienia śródpolne stanowiące o bioróżnorodności w monotonnym krajobrazie rolniczym.

W granicach gminy nie wyznaczono obszarów chronionych w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.). Tym samym tereny objęte opracowaniem znajdują się poza obszarami chronionymi. Przedmiotowe tereny położone są również poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi przez Instytut Biologii Ssaków PAN.

Najbliższej granic przedmiotowych terenów znajdują się:

- Obszar Natura 2000 Ostoja Barcińsko-Gąsawska PLH040028 – około 13,0 km na W;
- Obszar Natura 2000 Jezioro Gopło PLH040007 – około 17,8 km na SE;
- Obszar Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie PLH300026 – około 11,1 km na SE;
- Obszar Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska PLB040004 – około 17,8 km na SE;
- Powidzki Park Krajobrazowy – około 15,7 km na S;
- Park Krajobrazowy Nadgoplański Park Tysiąclecia – około 18,1 km na SE;
- Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu – około 27 km na SE;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich – około 12,3 na NW;
- Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu – około 11,7 na S;
- Rezerwat przyrody „Mierucinek” – około 6,3 km na N;
- Rezerwat przyrody „Źródła Gąsawki” – około 14,6 km na W;
- Rezerwat przyrody Nadgoplański Park Tysiąclecia – 20,3 km na WS;
- pomniki przyrody – około 0,3 km na NE.

Rysunek 13. Położenie obszaru objętego projektem planu (wskazane strzałką) na tle form ochrony przyrody (źródło: Geoserwis GDOŚ)

6.2. Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu

Na analizowanym obszarze dominują tereny otwarte, rolnicze, z przewagą pól uprawnych. Ocena walorów krajobrazowych obszaru, wprowadzicie subiektywnie, ale odnosi się do szeroko rozumianego pojęcia estetyki krajobrazu i zrównoważonego zagospodarowania terenów.

Przedmiotowe tereny przedstawiają typowo wiejski pejzaż. Monotonny krajobraz rolniczy urozmaicają rowy melioracyjne, oczka śródpolne, a także nieliczne zadrzewienia śródpolne. Wzdłuż ciągów komunikacyjnych występuje zieleń wysoka, pełniąc funkcje izolacyjne oraz estetyczne. Korzystnie na odbiór krajobrazu wpływają niewielkie tereny leśne, które występują wyspowo w bliskim otoczeniu przedmiotowych terenów.

Nie występują tam elementy, które mogłyby obniżać wartość estetyczną obszaru, poza napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi oraz słupami. Generalnie analizowane działki same w sobie przedstawiają przeciętne walory krajobrazowe, choć stanowią część terenów wiejskich o korzystnych walorach widokowych.

6.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Obszar objęty projektem planu zlokalizowany jest w osadniczo-rolniczej części gminy, w zasięgu oddziaływania terenów rolnych. Obecnie przekształceniom podlega jedynie przypowierzchniowa warstwa gleby, co wynika głównie z rolniczego wykorzystania gruntów. W obrębie przedmiotowych terenów dominują grunty o wysokim potencjale produkcji rolnej. Występują tam gleby dobre i średnie wykorzystywane jako grunty orne, wobec czego można uznać, że środowisko zostało wykorzystane tam w dużej mierze zgodnie z uwarunkowaniami środowiskowymi. Wskazane jest kontynuowanie obecnego zagospodarowania terenu w obrębie gleb o wysokich klasach bonitacyjnych. Na pozostałym obszarze nie ma żadnych przeciwwskazań, aby zagospodarować przedmiotowe tereny w inny sposób niż rolniczy.

6.4. Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych

W chwili obecnej nie ma przeciwwskazań ekologicznych i fizjograficznych, by na tym terenie nie wprowadzać nowej zabudowy, obiektów budowlanych, infrastrukturalnych. Warunki geologiczne, wodne oraz morfometryczne są korzystne do posadawiania budynków, nie utrudniają fundamentowania oraz nie powodują konieczności kosztownych prac związanych z wymianą gruntu. Brak zaobserwowanej fauny i flory chronionej umożliwia realizację przedsięwzięć budowlanych. Na przedmiotowym terenie znajduje się strefa ochrony archeologicznej – należy postępować zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków.

7. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Obniżenie jakości poszczególnych komponentów środowiska niemal zawsze oznacza pojawienie się konkretnego, sparametryzowanego i możliwego do rozwiązania problemu środowiskowego. Poniżej przedstawiono dominujące i potencjalne zagrożenia stanu środowiska w odniesieniu do wymienionych powyżej źródeł zagrożeń. Podjęto próbę oceny tendencji, intensywności oraz dynamiki zmian procesów w środowisku obszaru opracowania.

7.1. Degradacja powietrza atmosferycznego

Na degradację powietrza atmosferycznego ma wpływ głównie emisja gazów i pyłów. Wskazać można trzy rodzaje źródeł emisji zanieczyszczeń antropogenicznych, wprowadzanych do atmosfery: punktowe (głównie duże zakłady przemysłowe emitujące m.in. pyły, dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla, metale ciężkie), powierzchniowe (rozproszone – paleniska domowe, lokalne kotłownie, niewielkie zakłady przemysłowe emitujące głównie pyły, dwutlenek siarki) oraz liniowe (komunikacyjne, odpowiedzialne za emisję tlenków azotu, tlenków węgla, węglowodorów aromatycznych, metali ciężkich).

W obrębie analizowanego obszaru nie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wobec czego nie ma zagrożenia dla powietrza atmosferycznego w postaci emisji powierzchniowej z indywidualnych źródeł ciepła. W otoczeniu obszaru występuje zabudowa mieszkaniowa zagrodowa oraz jednorodzinna, jednak wykazuje rozproszenie, przez co nie powinna znacząco wpływać na warunki aerosanitarne okolicy.

W przypadku analizowanego obszaru emisja liniowa zanieczyszczeń do powietrza także nie jest znaczna. W granicach objętych projektem planu zasadnicze znaczenie w zakresie zanieczyszczeń transportowych mają drogi powiatowe nr 2550C, 2552C oraz 2407C, które stanowią główne połączenie tej części gminy z ośrodkiem gminnym oraz gminami ościennymi. Drogi powiatowe, przy których rozmieszczona jest zabudowa, nie przyczyniają się do emisji pyłów zawieszonych, czy spalin i gazów wydechowych, w takiej ilości jak ma to miejsce w przypadku drogi wojewódzkiej nr 255, która przebiega przez obszar gminy. Nie można jednak pomijać ich roli

w kształtowaniu warunków aerosanitarnych. Drogi gminne ze względu na niskie natężenie ruchu pojazdów nie przyczyniają się w znaczny sposób do emisji pyłów zawieszonych czy spalin i gazów wydechowych. Podobnie jest w przypadku pozostałych dróg gruntowych, dojazdowych w sąsiedztwie analizowanego obszaru. Dodatkowo w granicach objętych projektem planu rzeźba terenu nie jest zbyt urozmaicona, a udział terenów otwartych jest znaczny, co sprawia, że analizowany obszar posiada korzystne warunki do przewietrzania.

Badaniem jakości powietrza zajmuje się Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Zgodnie z Roczną oceną jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2020 analizowany obszar znajduje się w strefie kujawsko-pomorskiej, w odniesieniu do której stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 oraz poziomu dopuszczalnego pyłu PM10. W związku z powyższym strefa kujawsko-pomorska, a tym samym analizowany obszar, została zaklasyfikowana do strefy C ze względu na ochronę zdrowia ludzi.

W związku z powyższym opracowano program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej uwzględniający przekroczenie poziomu zanieczyszczeń pyłem PM10 oraz benzo(a)pirenem. Program ochrony powietrza obejmujący analizowany teren:

- uchwała nr XXIII/340/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej.

Zaproponowane w programie ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej działania wyznaczają podstawowy cel, jakim jest „poprawa jakości powietrza i dotrzymanie obowiązujących standardów, aby ograniczyć niekorzystny wpływ zanieczyszczeń na mieszkańców”. Wykonanie zadań planu zaplanowane jest do roku 2026. Realizacja tego celu możliwa jest poprzez następujące działania naprawcze: redukcję emisji zanieczyszczeń ze źródeł małej mocy do 1 MW poprzez m.in. likwidację nisko sprawnych urządzeń zasilanych paliwem stałym i zastąpienie ich kotłami gazowymi, olejowymi itd., termomodernizację budynków; stosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu PM10, dotyczących np. układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miast, wprowadzania zieleni ochronnej, zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz ustalania sposobu zaopatrzenia w ciepło tam, gdzie to możliwe oraz w zabudowie nowo planowanej.

7.2. Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi

Rzeźba terenu, a także budowa geologiczna, uwarunkowała występowanie w granicach objętych projektem planu określonych typów gleb. Na analizowanym obszarze występują głównie gleby o genezie polodowcowej. W obrębie wysoczyzny morenowej na glinach zwałowych wykształciły się gleby płowe oraz towarzyszące im gleby płowe zerodowane, a także gleby deluwialne na zboczach. W obniżeniach terenu oraz w pobliżu rowów melioracyjnych mogą występować gleby organiczne. Z kolei na mniej żyznych utworach piaszczystych, wykształciły się gleby rdzawe.

Pojęcie degradacji gleby obejmuje wszystkie negatywne zmiany w środowisku glebowym, skutkujące zmniejszeniem jego aktywności chemicznej, biologicznej i fizycznej, a co za tym idzie żyzności i produktywności. Degradacja może być skutkiem zarówno działalności antropogenicznej, jak i zjawisk naturalnych. W granicach analizowanego obszaru gleby nie uległy znacznym przekształceniom, poza zabiegami agrotechnicznymi oraz pracami ziemnymi związanymi z prowadzeniem infrastruktury. W związku z występowaniem powierzchni niezagospodarowanych możliwe są w przyszłości przekształcenia powierzchni terenu ze względu na posadowienie nowej zabudowy czy prowadzenie ciągów komunikacyjnych.

Generalnie na analizowanym obszarze nie zachodzą procesy prowadzące do degradacji gleb. Obszar nie wykazuje znacznych zmian w stosunku do naturalnie wykształconej rzeźby terenu. Nie zachodzą tam obecnie procesy erozyjne i inne mogące doprowadzić do degradacji powierzchni ziemi.

7.3. Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych

Teren opracowania leży w strefie niskiej podatności wód podziemnych na degradację. Wody podziemne są chronione przed negatywnym wpływem czynników z powierzchni terenu, dzięki warstwie glin zwałowych. Obecnie na analizowanym obszarze generalnie nie występują źródła zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych i podziemnych, choć potencjalnym zagrożeniem może być prowadzenie pochówków na cmentarzu w Kołodziejewie, w kontekście kierunku spływu wód podziemnych. Stwierdzony poziom zalegania wód podziemnych obszaru odpowiada wymaganiom prawnym dla cmentarzy, jak również usytuowanie i warunki gruntowe. Nie mniej w wodach podziemnych należy spodziewać się obecności pierwiastków i związków chemicznych typowych dla terenów cmentarnych, wynikających z pochówków, jednak ilość grobów wskazuje na to, iż stężenie zanieczyszczeń nie powinno być wysokie i tak znaczne, jak w obrębie starych i rozległych nekropolii.

Analizowany obszar znajduje się w granicach GZWP nr 142 zbiornik międzymorenowy Inowrocław-Dąbrowa, GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław-Gniezno oraz GZWP nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska. Zarówno wody GZWP nr 142, GZWP nr 143, jak i GZWP nr 144 charakteryzują się dobrą jakością, na ich obszarze występują wody zaliczone do I-III klasy. Zbiorniki są mało/bardzo mało podatne na zanieczyszczenia.

Stan ogólny JCWPd nr 43 oceniono jako „słaby”, podobnie jak stan chemiczny i ilościowy. Tym samym stwierdzono zagrożenie nieosiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej (Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy). Stan ekologiczny JCWPrz Mała Noteć oceniono jako „umiarkowany”, a ogólny stan JCWPrz jako zły. Ustalono, że istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

7.4. Hałas

Hałas ustawowo został określony jako zanieczyszczenie środowiska i dlatego przyjmuje się takie same ogólne zasady, obowiązki i formy postępowania związanych z hałasem, jak w pozostałych dziedzinach ochrony środowiska. Powszechnie uważa się, że niekorzystne oddziaływanie hałasu pojawia się przy emisji powyżej 65 dB. Z wykonanych przez WIOŚ pomiarów akustycznych wynika, że problemy akustyczne występują przy głównych drogach krajowych, drogach obciążonych znacznym udziałem pojazdów ciężkich w potoku ruchu, odcinkach autostrad i w centrach miast.

W granicach objętych projektem planu największe uciążliwości akustyczne wynikają głównie z ruchu komunikacyjnego, związanego z położeniem w zasięgu oddziaływania dróg powiatowych (2550C, 2552C oraz 2407C). Ze względu na fakt, że razem z drogą wojewódzką nr 255 stanowią podstawowy układ komunikacyjny tej części gminy, charakteryzują się znacznym natężeniem ruchu, zarówno samochodów osobowych, jak i ciężarowych, które przyczyniają się do podwyższenia poziomu hałasu. Nie są to jednak trasy, których funkcjonowanie mogłoby przyczynić się do przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, tak jak ma to miejsce w przypadku drogi wojewódzkiej. Ponadto wzdłuż tych tras występuje zieleń wysoka, która ogranicza propagację fal akustycznych poza pas drogowy. Drogi gminne oraz drogi gruntowe w bliskim sąsiedztwie analizowanego obszaru ze względu na niskie/znikome natężenie ruchu pojazdów nie oddziałują w znaczący sposób na klimat akustyczny. Na warunki akustyczne analizowanego obszaru ma także wpływ pasażerska linia kolejowa nr 353 o znaczeniu krajowym. Generalnie klimat akustyczny analizowanego obszaru można uznać za korzystny/średnio korzystny.

7.5. Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego

Okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzone są przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, podobnie jak aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Zakres i sposób prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określa rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 2311).

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz metody sprawdzania i wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych są określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).

Ostatnie pomiary wartości pola elektromagnetycznego na terenie gminy Janikowo wykonano 29 maja 2018 r. w punkcie przy ul. Wilkońskiego 9 – około 7,8 km na północny wschód od przedmiotowych terenów. W wyniku przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych – 0,25 V/m, przy poziomie dopuszczalnym wynoszącym 7 V/m. Można zatem z dużym prawdopodobieństwem założyć, że nie notuje się przekroczeń norm w zakresie promieniowania elektromagnetycznego również na terenach wiejskich.

Na analizowanym obszarze obiekty zasilane są z napowietrznych linii niskiego, średniego i wysokiego napięcia. W związku z przedstawionymi wynikami badań pomiarowych natężenia PEM nie zachodzi ryzyko, iż w obszarze objętym opracowaniem może dochodzić do przekroczeń wartości dopuszczalnych. Zgodnie z przepisami dla linii elektroenergetycznych wyznaczane są strefy uciążliwości, w których obowiązują ograniczenia w zakresie użytkowania terenu. W związku z powyższym, istniejące linie nie powinny wywierać silnego wpływu na otoczenie.

7.6. Zagrożenie ryzykiem poważnej awarii przemysłowej

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138) na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie zlokalizowano zakładów o zwiększonym ryzyku i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

8. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

W warunkach aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenu opracowania projektu planu, w niedalekiej przyszłości należy spodziewać się:

Tabela 1. Przewidywane zmiany stanu środowiska w przypadku braku uchwalenia planu

Element środowiska	Prognozowany trend	Przewidywane zmiany w wyniku braku uchwalenia planu
powietrze	utrzymanie stanu	brak wpływu
wody podziemne	utrzymanie stanu	brak wpływu
bioróżnorodność	powolna eutrofizacja siedlisk, zmniejszenie bioróżnorodności na rzecz gatunków o niskich wymaganiach	przyspieszenie procesów eutrofizacji i degradacji obszarów niezadbanych
hałas	utrzymanie stanu	Brak wpływu

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Jak już wspomniano wcześniej, celem sporządzenia przedmiotowego planu jest ustalenie zasad zagospodarowania terenu. Zadaniem wprowadzanych zmian jest poprawa warunków funkcjonowania terenu, wyeliminowanie konfliktów przestrzennych i funkcjonalnych oraz stworzenie podstawy do poprawy ich funkcji. Zidentyfikowane źródła oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu dotyczą głównie możliwej realizacji urządzeń produkcji energii z zakresu fotowoltaiki oraz towarzyszącej infrastruktury technicznej i drogowej.

Wprowadzanie gazów lub pyłów do atmosfery

Projekt planu w zakresie zabudowy przewiduje możliwość powstania obiektów kubaturowych, a także urządzeń infrastruktury technicznej, konstrukcji wsporczych. Nie będą to jednak obiekty, których funkcjonowanie może przyczynić się do wzrostu emisji gazów i pyłów do powietrza. Nie przewiduje się realizacji obiektów, które wymagałyby ogrzewania. Panele fotowoltaiczne stanowią źródło tzw. „czystej energii”, dzięki czemu w długiej perspektywie czasowej przyczyniają się do spadku emisji do atmosfery m.in. dwutlenku węgla oraz pyłów. Plan gwarantuje tym samym utrzymanie normatywnych wartości emisji gazów i pyłów wprowadzanych do atmosfery.

W planie ustalono również przebieg ciągów komunikacyjnych, wyznaczone drogi mają charakter przede wszystkim dróg wewnętrznych i lokalnych. W związku z rodzajem planowanej działalności w obrębie analizowanego obszaru możliwy jest ruch pojazdów, w tym ciężarowych, które mają największy udział w emisji gazów wydechowych i spalin. Będą to jednak chwilowe oddziaływania, które wystąpią na etapie budowy farmy fotowoltaicznej, w związku z czym nie przewiduje się, aby ich funkcjonowanie miało wpłynąć na znaczący, długotrwały wzrost emisji komunikacyjnej w tym rejonie. Dodatkowo analizowane działki stanowią tereny otwarte, a część z nich pozostanie w dalszym ciągu użytkowana rolniczo, wobec czego nie ulegną znaczącej zmianie korzystne warunki przewietrzania. W związku z tym nie prognozuje się takiego oddziaływania, które mogłoby wpłynąć negatywnie na warunki aerosanitane analizowanego obszaru.

Analiza zmian klimatycznych oraz negatywnych skutków z nich wynikających, dla terenu opracowania

Przyszłe zagospodarowanie terenu w obrębie obszaru objętego opracowaniem zasadniczo nie zalicza się do działalności, dla której znaczenie ma klimat. Warunki atmosferyczne i klimat mogą być rozpatrywane w tym wypadku w kontekście wpływu na jakość życia ludności przebywającej na analizowanym terenie oraz stan występującej tam roślinności. Lokalne warunki klimatyczne, a również ich potencjalne zmiany nie powinny mieć wpływu na jakość życia ludności, która będzie tam przebywać raczej krótkotrwale – głównie podczas realizacji inwestycji oraz w późniejszym czasie - obsługi, jednak postępujące zmiany w zakresie ocieplania i osuszania klimatu, mogą mieć znaczenie dla kondycji flory. Pod względem jakości życia i zdrowia ludzi uwarunkowania takie pozostają raczej poza sferą problemową. Biorąc jednak pod uwagę postępujące zmiany w zakresie ocieplania i osuszania klimatu, mogą one mieć odbicie w stosunkach wodnych obszaru, a co za tym idzie w kondycji flory.

Emisja związana z powstaniem nowych obiektów nie spowoduje wzrostu pyłów i gazów cieplarnianych wprowadzanych do atmosfery, wręcz przeciwnie. Realizacja farm fotowoltaicznych przyczynia się do spadku zanieczyszczeń powietrza, a w perspektywie lat do mitygacji globalnych zmian klimatu.

Wytwarzanie odpadów

Generalnie w obrębie objętym projektem planu nie przewiduje się wytwarzania odpadów. Na przedmiotowych terenach na etapie budowy mogą pojawić się niewielkie ilości odpadów komunalnych oraz surowców budowlanych, które zostaną odpowiednio zagospodarowane przez wykonawcę robót. Dodatkowo, po zakończeniu eksploatacji, zużyte panele fotowoltaiczne i pozostałe komponenty będą stanowić odpady, które zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 779 ze zm.) zostaną przekazane do unieszkodliwienia i odzysku. Wobec tego nie prognozuje się negatywnego oddziaływania pod względem wytwarzania odpadów.

Uwarunkowania związane z ochroną środowiska wynikające z realizacji infrastruktury ściekowej w kontekście wymogów określonych w art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.)

W kontekście wymagań art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.) tereny miasta i gminy Janikowo zostały objęte działaniami w zakresie uporządkowania sposobu gospodarowania ściekami komunalnymi w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. W związku z tym, podjęto uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Janikowo, w ramach której tereny gminy podłączane są do systemu zbiorczego odprowadzania ścieków z oczyszczalnią ścieków w Janikowie (uchwała nr XXI/192/2020 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy aglomeracji Janikowo Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2021 r. poz. 171).

Przedmiotowe tereny znajdują się poza zasięgiem wyznaczonej aglomeracji. Niemniej jednak projekt planu nie przewiduje wprowadzenia obiektów, dla których konieczne będzie odprowadzanie ścieków sanitarnych. Jedynie na etapie budowy mogą powstać niewielkie ilości ścieków bytowych generowane przez pracowników, aczkolwiek będzie to oddziaływanie krótkotrwałe i prawdopodobnie będą odprowadzane do przenośnych i szczelnych sanitariatów, przystosowanych do transportu kołowego (organizacja tego typu rozwiązań leży po stronie wykonawcy robót). W związku z tym nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu doprowadziła do zanieczyszczenia środowiska, w tym gruntowo-wodnego.

Emisja hałasu

Obszar objęty opracowaniem pozostaje głównie pod wpływem oddziaływań akustycznych ze źródeł komunikacyjnych – ruchu kołowego i kolejowego. Hałas drogowy generowany jest przede wszystkim przez pojazdy poruszające się drogami powiatowymi nr 2550C, 2552C oraz 2407C. Nie są to jednak trasy o całodobowym, wzmożonym natężeniu ruchu pojazdów, które przyczyniałyby się w znaczny sposób do podwyższenia poziomu hałasu. Na pozostałym obszarze oddziaływanie hałasu komunikacyjnego jest niewielkie ze względu na niskie natężenie ruchu pojazdów. Na warunki akustyczne przedmiotowych terenów ma także wpływ pasażerska linia kolejowa nr 353 o znaczeniu krajowym.

W związku z realizacją zabudowy kubaturowej i urządzeń infrastruktury technicznej na terenach objętych projektem planu (PVE), może dojść do zwiększenia natężenia ruchu samochodów, zwłaszcza ciężarowych, dojeżdżających do terenów inwestycji. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe, które nastąpią głównie podczas etapu budowy. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu powstaną obiekty, które mogą generować hałas, np. transformatory czy też inwertery. Ustalenia projektowanego dokumentu gwarantują jednak lokalizację tych obiektów w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej, w związku z czym tereny zabudowane zostaną zabezpieczone przed nadmiernym oddziaływaniem hałasu. Dodatkowo wzdłuż dróg powiatowych występuje zieleń o charakterze wyciszającym. Ponadto w projekcie planu dla poszczególnych terenów obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu ustalone w przepisach odrębnych. Reasumując, przyjęcie planu nie spowoduje znacznych uciążliwości dla klimatu akustycznego obszaru i jego okolicy.

Emisja pól elektromagnetycznych

Projekt planu dopuszcza lokalizację infrastruktury technicznej. W ramach takiego przeznaczenia mogą mieścić się obiekty i urządzenia emitujące promieniowanie elektromagnetyczne do środowiska. Ustalono zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejących i projektowanych linii kablowych, z zachowaniem przepisów odrębnych. Dopuszczono możliwość budowy stacji transformatorowych oraz pozyskanie energii ze źródeł odnawialnych.

Projekt studium dopuszcza realizację urządzeń produkcji energii z zakresu fotowoltaiki o maksymalnej mocy 2MW na 1 ha. Lokalizacja takich obiektów może budzić pewne kontrowersje ze względu na z jednej strony korzyści płynące z wytwarzania energii w alternatywny sposób, a z drugiej strony na skutki dla środowiska, takie jak promieniowanie elektromagnetyczne. Panele fotowoltaiczne same w sobie nie są źródłem pola elektroenergetycznego, ale urządzenia wchodzące w skład instalacji fotowoltaicznej mogą już emitować promieniowanie. Można tutaj wskazać np. falownik, przetwarzający napięcie stałe na zmienne czy też linie elektroenergetyczne średniego lub wysokiego napięcia, których bliskie sąsiedztwo jest konieczne do lokalizacji instalacji fotowoltaicznych. Jednak z uwagi na obowiązujące przepisy prawa i wymóg separacji obszarów o ponadnormatywnym oddziaływaniu promieniowania elektromagnetycznego, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi w tym zakresie.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W obecnym i projektowanym stanie zainwestowania obszaru nie ma ryzyka wystąpienia nadzwyczajnych awarii ani na obszarze projektu planu, ani w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Bezpośrednio w terenie opracowania może dojść do awarii związanych z transportem materiałów niebezpiecznych (możliwość transportu materiałów niebezpiecznych i toksycznych środków przemysłowych przez całą dobę), najczęściej są to paliwa płynne oraz skroplone gazy i mieszaniny węglowodorów gazowych. Jest to zagrożenie powszechne i nie wymaga odrębnych zapisów w miejscowym planie.

Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

W związku z realizacją planu na przedmiotowym obszarze powstaną nowe obiekty oraz związana z nimi infrastruktura techniczna. Na etapie realizacji nowej zabudowy mogą powstać chwilowe zmiany w przypowierzchniowej warstwie gruntu, jednak presje ustaną wraz z zakończeniem robót budowlanych. Opisywany teren nie posiada walorów w postaci ukształtowania terenu wymagającego zabiegów ochronnych. Na obszarze objętym projektem nie przewiduje się więc powstania takich zmian, które wpłyną niekorzystnie na rzeźbę terenu.

Wykorzystywanie zasobów środowiska

Na istniejące zasoby środowiska składa się roślinność pól uprawnych wraz z gatunkami segetalnymi. Urozmaicenie stanowią zadrzewienia przydrożne, a także rowy melioracyjne i oczko śródpolne, które okalają zakrzaczenia. Nie występują tu drzewa, które spełniałyby wymagania, jakie spełniać muszą obiekty uznawane za pomniki przyrody. Obszar znajduje się poza prawnymi formami ochrony przyrody.

Generalnie tereny planu nie przedstawiają znacznego zróżnicowania biotycznego, a przez faunę są wykorzystywane raczej jako trasa przelotu czy korytarz migracyjny niż miejsce stałego bytowania. W związku z realizacją planu dojdzie do utwardzenia powierzchni i posadowienia instalacji fotowoltaicznych, kosztem powierzchni biologicznie czynnych. Projekt planu gwarantuje jednak zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, która powinna, mimo niewielkiego zasięgu, zostać odpowiednio zagospodarowana. Dodatkowo ustalono, że wolne przestrzenie między modułami fotowoltaicznymi mają być użytkowane rolniczo.

Na etapie realizacji projektu planu dojdzie do likwidacji upraw rolnych oraz towarzyszących im gatunków antropogenicznych o niskich wymaganiach siedliskowych. W obrębie obszaru objętego projektem planu nie występują jednak siedliska unikatowe, cenne pod względem przyrodniczym, które stanowiłyby miejsce stałego bytowania zwierząt, a raczej dające schronienie i stanowiące miejsce żerowania. Jeśli teren wokół instalacji fotowoltaicznych zostanie ogrodzony analizowane działki nie będą już dostępne dla większych zwierząt poruszających się po ziemi. Dodatkowo, w wyniku realizacji inwestycji, zmniejszy się powierzchnia terenów użytkowanych jako pola uprawne, w konsekwencji czego może dojść do zwiększenia populacji herpetofauny i małych kręgowców występujących na tym terenie. W związku z powyższym wprowadzenie zmian wynikających z projektu planu nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zwierząt, w tym dla ptaków, co ma szczególne znaczenie w kontekście występowania w bliskiej okolicy lokalnego ciągu ekologicznego wzdłuż Jeziora Pakoskiego i zachowania bioróżnorodności w monotonnym krajobrazie rolniczym. Należy zauważyć, że konstrukcje paneli są stosunkowo niskie, nie posiadają elementów kolizyjnych (jak ma to miejsce w przypadku turbin wiatrowych), a dzięki zastosowaniu powłok antyrefleksyjnych pokrywających panele fotowoltaiczne nie wystąpi zjawisko tzw. efektu olśnienia ptaków. W związku z czym realizacja ustaleń projektu planu nie przyczyni się do zmniejszenia drożności szlaków migracyjnych. Reasumując, nie przewiduje się, aby realizacja założeń planu wpłynęła negatywnie na środowisko projektu planu oraz terenów sąsiednich.

Wody powierzchniowe i podziemne

W projekcie planu ustalono, że odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do gruntu ma odbywać się z zachowaniem przepisów odrębnych. Wody infiltrowane do gruntu nie będą skażone zanieczyszczeniami m.in. substancjami ropopochodnymi, w związku z czym nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe. Ponadto w przypadku czyszczenia paneli fotowoltaicznych można użyć czystej wody bez dodatków substancji chemicznych, dzięki czemu będzie ją można uznać za opadową. W tym kontekście nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe lub podziemne, w tym dla JCWP Mała Noteć oraz JCWPd nr 43, a także GZWP nr 142, 143 i 144.

Krajobraz

Obszar planu obecnie zajmują tereny otwarte, rolne w postaci pól uprawnych. Na jego obrzeżach, wzdłuż dróg gruntowych rozwija się pospolita roślinność antropogeniczna o niskich wymaganiach siedliskowych. Krajobraz jest urozmaicony przez rowy melioracyjne i oczka śródpolne. Zieleni wysoka pełniąc funkcje izolacyjne oraz estetyczne zlokalizowana jest wzdłuż dróg powiatowych.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w krajobrazie, związane z możliwością lokalizacji paneli fotowoltaicznych, dróg, a tym samym zmniejszeniem powierzchni terenów biologicznie czynnych. W związku z tym dojdzie do przekształcenia typowo wiejskiego krajobrazu na częściowo industrialny. W krajobrazie występują już jednak elementy, które mogą wpływać na jego degradację, tj. linie średniego i wysokiego napięcia. Panele fotowoltaiczne będą stanowić nowy element w fizjonomii terenów rolniczych, co jest nieuniknione. Nie będą to jednak obiekty bardzo wysokie, mogące przysłaniać znaczną część terenu. Największe oddziaływanie będzie zachodzić w przypadku, gdy obserwator znajdzie się w sytuacji, kiedy farma będzie stanowić dla niego przedpole ekspozycji. W takich przypadkach odbiór krajobrazu bywa subiektywny.

Zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu nie powinny przyczynić się do pogorszenia wartości estetycznej obszaru. Dodatkowo zadbano również o krajobraz kulturowy i jego elementy, dzięki ustaleniom dla stref ochrony archeologicznej, w tym odwołaniem do przepisów odrębnych.

Ochrona zdrowia i życia ludzi w kontekście istniejących oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym analiza możliwych konfliktów społecznych

W odniesieniu do zdrowia i życia ludzi należy podkreślić, że:

- ustalono, że uciążliwość prowadzonej działalności nie może naruszać wymogów ochrony środowiska, tj. działalność nie może emitować do gruntu, powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych substancji o stężeniach przekraczających normy, a w przypadku klasyfikacji inwestycji, jako mogącej potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, należy stosować wymogi przepisów odrębnych;
- w projekcie planu dla wszystkich terenów wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- realizacja infrastruktury technicznej, a także zabudowy kubaturowej i jej funkcjonowanie nie powinny spowodować znacznego zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego oraz powietrza atmosferycznego, dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej;
- działalność produkcyjna musi spełniać wymóg zastosowania takiej technologii, aby uciążliwość tej działalności nie wykraczała poza granice zewnętrzne działki lub terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny, dotyczy to również uciążliwości z tytułu parkowania pojazdów;
- ustalone przeznaczenie terenów nie powinno skutkować zagrożeniem konfliktami społecznymi (które często wybuchają w obawie o zdrowie ludności) z tego powodu, że projekt przedstawia nową koncepcję zagospodarowania przedmiotowych terenów, która nie będzie uciążliwa dla ludności, nie będzie też sprzeczna z uwarunkowaniami środowiskowymi. Przewidziane rozwiązania planistyczne nie będą wpływać negatywnie na środowisko, zdrowie i życie ludzi.

10. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiąże się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w planie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Na obszarze projektu planu obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego. W projekcie planu większość obszaru przeznaczono na cele produkcji energii solarnej, przy zachowaniu terenów rolniczych o korzystnych warunkach do produkcji rolniczej. Na terenach tych ryzyko zaistnienia znaczących oddziaływań wiązać może się przede wszystkim z realizacją infrastruktury technicznej, co do której nie przewiduje się, aby mogła być inwestycją wpływającą znacząco negatywnie na środowisko analizowanego obszaru. Na analizowanym obszarze nie wyłączono możliwości realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt planu wprowadza jednak szereg ustaleń, które ograniczają negatywny wpływ prowadzonej działalności na środowisko przyrodnicze. W związku z powyższym nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji projektu planu mogły powstać inwestycje wpływające znacząco negatywnie na środowisko analizowanego obszaru, jak i jego otoczenia, w tym znajdujących się w pobliżu obszarów Natura 2000.

W projekcie planu zaznaczono, iż w przypadku klasyfikacji inwestycji jako mogącej potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, należy stosować przepisy odrębne. W związku z tym, jeśli zostanie zaplanowana tego typu inwestycja, przeprowadzona zostanie dla niej procedura oceny oddziaływania na środowisko, której zadaniem będzie znacznie dokładniejsza analiza konkretnego przedsięwzięcia i ustalone zostaną warunki jego realizacji, zgodnie z założeniami pozwalającymi na jak najmniejsze obciążenie środowiska.

11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIENIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Ustalenia planu obejmują szeroki wachlarz narzędzi, mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji ustaleń opisywanego dokumentu, mając na celu ochronę wartości ekologicznych. Większość obiektów negatywnie oddziałujących na środowisko istnieje (i są zachowywane lub rozbudowywane) i można jedynie wprowadzić ustalenia mające na celu ograniczenie dalszego negatywnego oddziaływania.

Skuteczność zapisów w ograniczaniu presji na środowisko będzie można określić dopiero po analizie przyszłych danych monitoringowych, które określą przemiany jakie zajądą w środowisku analizowanego obszaru po realizacji planu. Niestety proces ten może być długotrwały, a ocena skutków realizacji projektowanego dokumentu obarczona niedoskonałościami, wynikającymi np.: z niepełnego zakresu realizacji lub zmian, jakie zostaną wprowadzone przez dokumenty wyższej rangi.

Biorąc pod uwagę rodzaj funkcji wprowadzonej przez plan jak również skalę jej oddziaływania oraz charakter otoczenia planu nie zachodzi potrzeba wprowadzania, innych niż zastosowane w planie, rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, a szczególnie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000.

12. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Określanie przyszłych oddziaływań na środowisko na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego posiada liczne metodyki, które dobierane są indywidualnie do prognozy w zależności od charakteru funkcji i wielkości obszaru objętego planem. Prognozowanie powinno uwzględniać heterogeniczność i nieliniowość zjawisk i uwarunkowań środowiskowych obszaru opracowania, zarówno w sferze biotycznej, jak i abiotycznej oraz możliwości legislacyjno-prawne ustanawiania przyszłego przeznaczenia i warunków zainwestowania terenów.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania wytypowano następujące metody ocen oddziaływania na środowisko, które zostały wykorzystywane w Prognozie i pomogły w określeniu przyszłych oddziaływań na środowisko:

1. Prognozowanie przez analogię: polega na bazowaniu na wynikach obserwacji i pomiarów dotychczas wykonanych podobnych inwestycji i porównaniu ich z planowanymi, o podobnych parametrach.
2. Prognozowanie eksperckie: oparte na bazie wiedzy, doświadczenia i intuicji eksperta, metoda ta z uwagi na wysoką skuteczność jest najczęściej stosowaną metodą w o.o.s. Bardzo często jest ona łączona z metodą prognozowania przez analogię. W prognozowaniu eksperckim wykorzystuje się informacje ze źródeł istniejących oraz dane zebrane poprzez monitoring lub pomiary i wizje terenowe.

W opracowaniu Prognozy zastosowano podejście metodyczne polegające na ilościowym i jakościowym scharakteryzowaniu zagrożeń i presji, jakie przyszłe inwestycje, które zostaną zrealizowane na podstawie zapisów zmiany planu, będą wywierać na środowisko. Dzięki takiemu podejściu każdą z przyszłych inwestycji jako potencjalne źródło presji – stresora, które w zależności od charakteru oddziaływać będzie w rozmaity sposób na poszczególne komponenty środowiska. Najpierw przeanalizowano sieć powiązań pomiędzy komponentami środowiska a źródłami presji. Dzięki temu, w drugim etapie, stało się możliwe określenie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych na poszczególne komponenty środowiska. Takie postępowanie zapobiega pominięciu któregośkolwiek komponentu w ocenie oddziaływania na środowisko obszaru opracowania.

13. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan jest dokumentem wskazującym kierunki gospodarowania przestrzenią oraz zasady rozwoju i ochrony w oparciu o zaistniałe potrzeby i w korelacji z istniejącymi uwarunkowaniami. W wielu przypadkach rzeczywista ocena oddziaływania na środowisko będzie możliwa dopiero po realizacji ustaleń zawartych w planie.

Jeśli chodzi o postanowienia planu schemat badań może przyjąć formę od ogółu do szczegółu. Nie mniej wszelkie badania i analizy należałoby rozpocząć od przeanalizowania rozstrzygnięć przestrzennych, co w dużej mierze wykonano w opracowaniu ekofizjograficznym:

1. które tereny przeznaczyć pod zabudowę, a które tereny pozostawić jako otwarte,
2. sprawdzić strukturę przyrodniczą terenów przeznaczonych pod zabudowę,
3. określić dopuszczalne formy zabudowy i zagospodarowania terenu.

Powyższe analizy już na etapie sporządzania planu pozwolą na symulację skutków realizacji ustaleń na środowisko pod kątem dynamiki zmian powierzchni otwartych, integralności terenów otwartych, a także w relacjach z otoczeniem zewnętrznym.

14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Na opisywanym obszarze nie występują tereny chronione na podstawie dyrektyw unijnych. Projekt planu nie wprowadza takiego przeznaczenia, które wpłynęłoby negatywnie na funkcjonowanie i integralność obszarów Natura 2000.

15. ANALIZA WARIANTOWA

Analizę wariantową przeprowadza się w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, która zawiera racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie lub wyjaśnienie braku rozwiązań.

W przypadku omawianego planu można wskazać dwa warianty działania:

- zachowanie obszaru w obecnym stanie, dalsze funkcjonowanie terenów z zachowaniem aktualnych trendów środowiskowych – w oparciu o obowiązujący mpzp – jako tereny rolne położone w strefie oddziaływania potencjalnych elektrowni wiatrowych z zakazem zabudowy;
- realizacja analizowanego projektu miejscowego planu, a tym samym powstanie terenów produkcji energii (fotowoltaiki), z zachowaniem gruntów ornych o najwyższych klasach bonitacyjnych w użytkowaniu rolniczym.

Pewne jest, że w wyniku realizacji ustaleń planu powierzchnia biologicznie czynna ulegnie zmniejszeniu, lecz ustalenia planu gwarantują zachowanie minimalnego udziału powierzchni zielonych. Ponadto lokalizacja modułów fotowoltaicznych (na terenach PVE) nie spowoduje utwardzenia całej powierzchni, na której realizowana jest farma. W planie dopuszczono dodatkowo rolnicze użytkowanie wolnych przestrzeni pomiędzy modułami. Na wyznaczonych terenach rolnych (R) dopuszczono wyłącznie rolnicze użytkowanie, dzięki czemu zachowane zostaną tereny o najcenniejszych walorach pod względem rozwoju rolnictwa.

Przewidziany zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko uniemożliwia realizację inwestycji godzących w uwarunkowania środowiska, ale, co szczególnie ważne, nie powinno dojść do zanieczyszczenia wrażliwego środowiska wodno-gruntowego. Środowisko przedmiotowego obszaru częściowo uległo już przekształceniom, zwłaszcza w kierunku rolniczym, a nowe inwestycje przyczynią się do zorganizowanego rozwoju obszaru, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego. Dzięki projektowi planu tereny posiadają spójną koncepcję zagospodarowania.

Zaproponowane w projekcie miejscowego planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenu, sposobu jego zagospodarowania oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru. Planowane przeznaczenie nie odbiega też od wskazań dla strefy osadniczo-rolniczej wyznaczonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Janikowo. W związku z tym zapisy planu są zgodne z polityką przestrzenną gminy.

Projektowany dokument umożliwia zagospodarowanie terenów, które położone są w strefie obecnie wyłączanej z możliwości realizacji inwestycji, w związku z obowiązującym miejscowym planem (wschodnia część obszaru opracowania). Zakazano w nim realizacji zabudowy ze względu na wyznaczony w pobliżu teren potencjalnej elektrowni wiatrowej, której – biorąc pod uwagę obecnie obowiązujące przepisy – najprawdopodobniej nie uda się już zrealizować. Warunki środowiskowe są korzystne pod względem wykorzystania potencjału produkcji energii odnawialnej, zatem słuszną koncepcją wydaje się być zagospodarowanie terenu pod kątem fotowoltaiki.

16. WNIOSKI

Opisywany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów ewidencyjnych Kołodziejewo, Pałuczyna, Dębowo, gm. Janikowo, zawiera szereg działań:

1. łagodzących:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- uciążliwość prowadzonej działalności nie może naruszać wymogów ochrony środowiska, tj. działalność nie może emitować do gruntu, powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych substancji o stężeniach przekraczających normy, a w przypadku klasyfikacji inwestycji, jako mogącej potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, należy stosować wymogi przepisów odrębnych;
- działalność produkcyjna musi spełniać wymóg zastosowania takiej technologii, aby uciążliwość tej działalności nie wykraczała poza granice zewnętrzne działki lub terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny, dotyczy to również uciążliwości z tytułu parkowania pojazdów;

2. kompensujących:

- dopuszczalne poziomy natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progowa poziomu hałasu dla poszczególnych terenów według ich przeznaczenia – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do gruntu zgodnie z przepisami odrębnymi.

Po przeanalizowaniu uwarunkowań środowiska obszaru planu, w nawiązaniu do jego otoczenia, można stwierdzić, że projektowany dokument wprowadza właściwe funkcje, zgodnie z uwarunkowaniami, które nie będą skutkowały ponadnormatywnymi presjami na środowisko, i które mają odpowiednie tryby postępowania w przypadku naruszeń prawa.

17. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu jest dokumentem sporządzanym na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.). Prognoza ocenia rozwiązania zawarte w projekcie planu pod kątem potrzeby ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Do oceny rozwiązań zastosowano metodę analogii - stosowaną w ocenach oddziaływania na środowisko przy braku parametrów do obliczeń.

Projekt planu zakłada przeznaczenie terenów rolnych zlokalizowanych w części obrębów ewidencyjnych Kołodziejewo, Pałuczyna oraz Dębowo na cele energetyki solarnej. Dodatkowo ustalono zasady obsługi komunikacyjnej. Znaczną część terenów pozostawiono w użytkowaniu rolniczym.

W związku z wprowadzanymi funkcjami może dojść do wzrostu natężenia hałasu komunikacyjnego, generowanego przede wszystkim przez samochody ciężarowe dojeżdżające na plac budowy. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe w związku z czym, nie przewiduje się, aby był to na tyle znaczny wzrost, aby doszło do chwilowych przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu. Nie przewiduje się również długotrwałego negatywnego oddziaływania w tym zakresie, w kontekście pracy modułów fotowoltaicznych. W projekcie planu zawarto ustalenia w zakresie wód opadowych i roztopowych, które zapobiegają pogarszaniu stanu wód podziemnych, co ma znaczenie w kontekście lokalizacji przedmiotowych terenów w obrębie GZWP nr 142, 143 oraz 144.

Biorąc pod uwagę możliwy wzrost natężenia ruchu, w tym samochodów ciężarowych, może dojść do chwilowego wzrostu zanieczyszczeń powietrza. Jednak powierzchnie utwardzone oraz nowe obiekty nie przyczynią się w negatywny sposób do zmiany panującego topoklimatu oraz wzrostu zanieczyszczeń powietrza. Wręcz przeciwnie, realizacja paneli fotowoltaicznych, które są źródłem tzw. „czystej energii” może przyczynić się do spadku emitowanych do atmosfery gazów i pyłów.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w krajobrazie, jednak mają one na celu harmonijny rozwój terenu. W projekcie planu wyznaczono minimalną powierzchnię terenów biologicznie czynnych, a także inne parametry mające na celu rozwój terenu zgodnie z zasadami ładu przestrzennego. Ponadto zachowano w użytkowaniu rolniczym gleby o wysokim potencjale produkcyjnym. Zadbano też o odpowiednie zapisy w stosunku do strefy ochrony archeologicznej. W związku z tym zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu nie powinny wpłynąć na pogorszenie walorów estetycznych przedmiotowych terenów i okolicy rolniczej, a także dobra materialne i dziedzictwo kulturowe.

Plan obejmuje w większości tereny rolnicze, niezabudowane, a jego ustalenia zmierzają do wprowadzenia nowych obiektów oraz uporządkowania zagospodarowania przestrzeni i jej dalszego funkcjonowania w ramach jednolitych zasad, zgodnych z wymogami ładu przestrzennego. Obszar objęty opracowaniem jest terenem wiejskim, częściowo przekształconym, nowe inwestycje nie powinny wpłynąć na warunki ekologiczne okolicy.

Na obszarze opracowania nie występują obszary i obiekty chronione. Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na obszary chronione oraz transgranicznego oddziaływania na środowisko. Rozwiązania zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwalają na efektywne wykorzystanie przestrzeni, są zgodne z przyrodniczymi predyspozycjami terenu oraz są prawidłowe z punktu widzenia potrzeb środowiska i zasad zrównoważonego rozwoju.

Reasumując, nie prognozuje się znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko w wyniku wykonania ustaleń projektu uchwały. W wielu aspektach projekt planu korzystnie wpłynie na poprawę jakości środowiska, dzięki zaplanowanemu rozwojowi terenu.

18. OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Daria Witkowska
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko

19. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- mapy.mojregion.info;
- geoportal.gov.pl;
- geoserwis.gdos.gov.pl;
- Informacja dotycząca zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej województwa kujawsko-pomorskiego (stan na 31 stycznia 2021 r.);
- Internetowy Atlas Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- mapy.isok.gov.pl;
- Mapa hydrograficzna województwa kujawsko-pomorskiego;
- materiały Państwowego Instytutu Geologicznego i Państwowej Służby Hydrogeologicznej;
- materiały Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- Opracowanie ekofizjograficzne do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów ewidencyjnych Kołodziejewo, Pałuczyna, Dębowo, gm. Janikowo, Geofabryka Sp. z o.o., Toruń 2021r.;
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland - verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, vol. 91, no. 2.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Janikowo (Uchwała nr XIX/159/2016 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 27 września 2016 r.);
- Uchwała nr XXIII/151/2009 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 16 stycznia 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębach geodezyjnych: Dębina, Dębowo, Głogówek, Pałuczyna, Trląg – teren przeznaczony na park elektrowni wiatrowych „Janikowo”;
- Uchwała nr XXIII/340/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2020 r. poz. 3479);
- Uchwała nr XIX/170/2020 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów ewidencyjnych Kołodziejewo, Pałuczyna, Dębowo, gm. Janikowo;
- Uchwała nr XXI/192/2020 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy aglomeracji Janikowo (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2021 r. poz. 171);
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2016 r.;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, kwiecień 2021, Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2020;
- Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych za rok 2018, GIOŚ Gdańsk.

Daria Witkowska
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko